

Laboratoria etnograficzne

Laboratoria etnograficzne

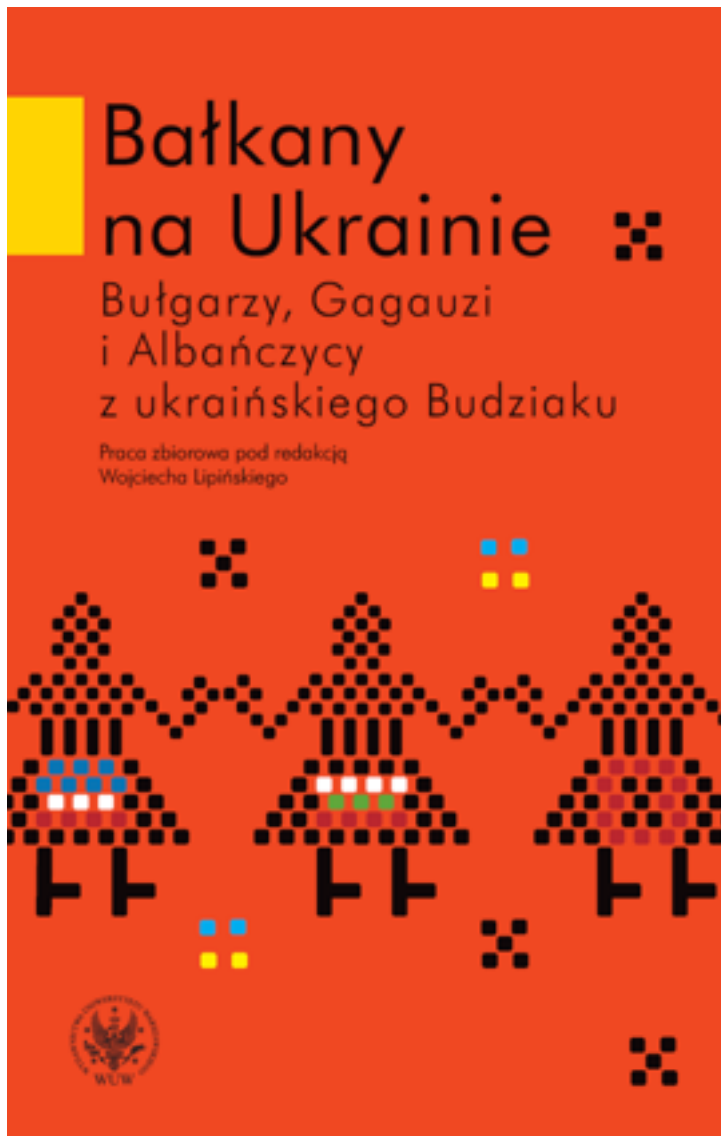
Badania terenowe na Polesiu. Fot. W. Lipiński

Laboratorium etnograficzne to zajęcia charakterystyczne dla naszego instytutu, pozwalające na wyjątkowe uczenie się w działaniu. Jest to specyficzna, intensywna i długotrwała forma zajęć, skoncentrowana wokół konkretnego problemu badawczego, trwająca od połowy pierwszego do połowy trzeciego roku studiów licencjackich.

Praca studenta nad wybranym problemem w ramach laboratorium odbywa się zarówno na uczelni, jak i w trakcie terenowych badań etnograficznych - zwykle są to 4 wyjazdy w teren. Podczas zajęć poznaje się warsztat pracy antropologa od początku do końca: od przygotowania koncepcji badań, analizy literatury, przez przygotowanie kwestionariusza do wywiadów i osobiste prowadzenie badań terenowych aż po opracowanie materiałów i pisanie pracy końcowej. Wyniki badań przedstawia się na forum Instytutu lub w druku. Student ma do wyboru uczestnictwo w jednej z kilku grup o odmiennej tematyce. Grupa pracuje w ramach szeroko zarysowanego tematu, jednak każdy ze studentów formułuje

swój temat badawczy.

Efekty bada? studentów w zbiorach tekstów:

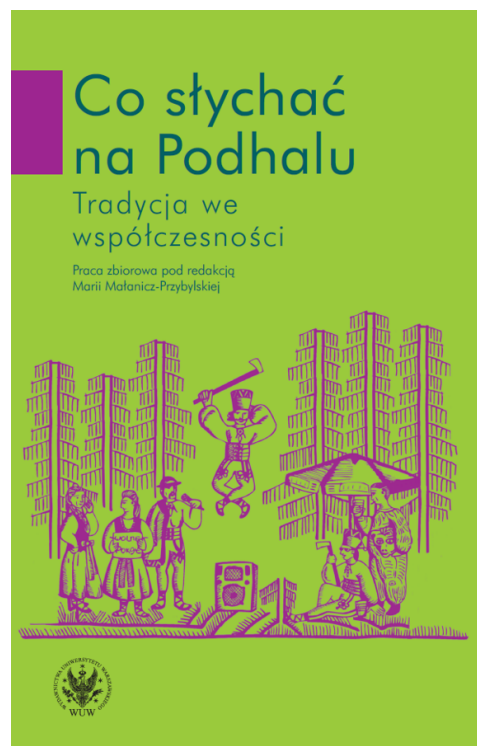
[1]

[2]

[3]

[4]

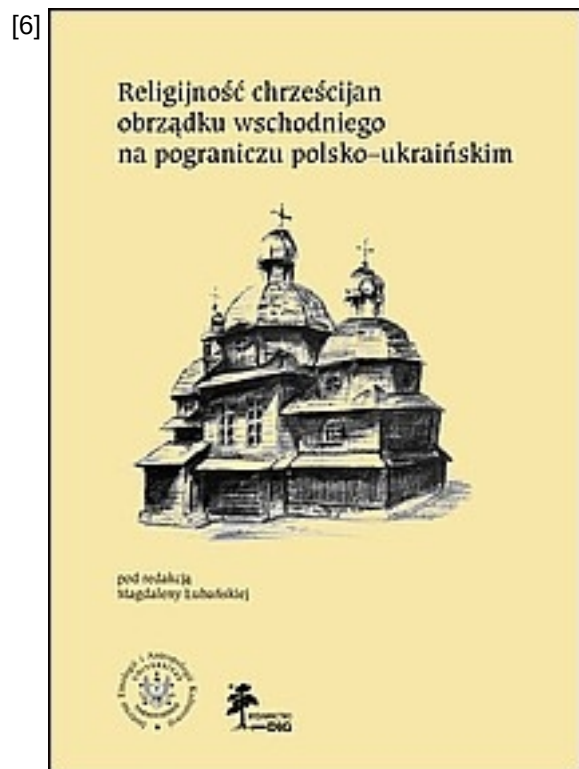
Nowoczesność i globalizacja na północnym Podlasiu

Perspektywa etnograficzna

Redakcja Piotr Cichocki i Helena Patzer

[5]

[7]

[8]

Znajd? grup? laboratoryjn? - spis wg prowadz?cych

Ana Ruxandra [[2017-2019](#)]

Baraniecka-Olszewska Kamila [[2011-2013](#)]

Baraniuk Tadeusz [[2016-2018](#)]; [[2014-2016](#)]

Bielenin-Lenczowska [[2017-2019](#)]; [[2012-2014](#)]

Brzezińska Magdalena [[2016-2018](#)]

Cichocki Piotr [2022-2024]; [[2017-2019](#)]; [[2012-2014](#)]; [[2009-2011](#)]

Chromik Bartłomiej [[2016-2018](#)]

Dąbińska Maria [[2010-2012](#)]

Dobiasz Maja [[2013-2015](#)]

Dudek Karolina [[2013-2015](#)]

Halemba Agnieszka [[2016-2018](#)]

Horolets Anna [[2019-2021](#)]

Hryciuk Renata - [[2020-2022](#)]

Kaliszewska Iwona [[2017-2019](#)]; [[2013-2015](#)]; [[2009-2011](#)]

Kołodziejewska Iwa [[2022-2024](#)][[2017-2019](#)]; [[2009-2011](#)]

Król Katarzyna [[2020-2022](#)]

Krzyworzeka Amanda [[2016-2018](#)]

Kuzko Katarzyna [[2009-2011](#)]

Laszczkowski Mateusz [[2019-2021](#)]

Lipiński Wojciech [[2010-2012](#)]; [[2008-2010](#)]; [[2005-2007](#)]; [[2002-2004](#)]

Lubańska Magdalena [[2019-2021](#)]; [[2015-2017](#)]

Ładykowska Agata [[2011-2013](#)]

Maciejewska-Mroczek Ewa [[2010-2012](#)]

Malewska-Szałygin Anna [[2012-2014](#)]

Małanicz-Przybylska Maria [[2021-2023](#)]; [[2018-2020](#)]; [[2011-2013](#)]

Mroczkowska Joanna [[2015-2017](#)]; [[2011-2013](#)]

Patzer Helena [[2018-2020](#)]; [[2017-2019](#)]; [[2009-2011](#)]

Perzanowski Andrzej [[2018-2020](#)]

Plińska Weronika [[2015-2017](#)]

Radkowska-Walkowicz Magdalena [[2014-2016](#)]

Rakowski Tomasz [[2013-2015](#)]

Rzeplińska Róża [[2010-2012](#)]

Sikora Sławomir [[2021-2023](#)]; [[2013-2015](#)]

Smyrski Łukasz [[2009-2011](#)]

Szutowicz Anna Maria [[2011-2013](#)]

Talewicz-Kwiatkowska Joanna [[2020-2022](#)]

Walczak Gaweł [[2013-2015](#)]

Waszczyńska Katarzyna [[2009-2011](#)]

Wieczorkiewicz Anna [[2021-2023](#)]; [[2017-2019](#)]; [[2014-2016](#)]

Wierciński Hubert [[2022-2024](#)]; [[2018-2020](#)]; [[2015-2017](#)]; [[2010-2012](#)]

Wiśniewska Jolanta [[2009-2011](#)]

Zatorska Magdalena [[2014-2016](#)]

Zębek Maciej [[2016-2018](#)]

Zowczak H. Magdalena - [[2020-2022](#)]; [[2012-2014](#)]

Zydel Robert [[2010-2012](#)]

Łukowski Jacek [[2011-2013](#)]

Laboratoria etnograficzne w latach 2016-2022:

[Piotr Cichocki](#)

Tytuł: Głos, brzmienie lasu, hałas. Antropologia dźwięku na pograniczu polsko-białoruskim

Laboratorium w latach: **2022-2024**

Strona:

Opis zajęć: [w USOS](#) [9]

...

[<wróć do spisu>](#)

[Iwa Kołodziejewska](#)

Tytuł: Bagno w stolicy. Ludzkie i wiścej-niś-ludzkie na Zakolu Wawerskim

Laboratorium w latach: **2022-2024**

Strona:

Opis zajś?: [w USOS](#) [10]

...

[<wróć do spisu>](#)

[***](#)

[Hubert Wierciński](#)

Tytuł: Etnografia obszarów górskich - Tatry

Laboratorium w latach: **2022-2024**

Strona:

Opis zajś?: [w USOS](#) [11]

...

[<wróć do spisu>](#)

[***](#)

[Maria Mańanicz-Przybylska](#)

Tytuł: Dziedzictwo na pograniczu - Chochołów

Laboratorium w latach: **2021-2023**

Strona:

Opis zajś?: [w USOS](#) [12]

...

[<wróć do spisu>](#)

[***](#)

[Sławomir Sikora](#)

Tytuł: Świat post-COVID. Praktykowanie codzienności

Laboratorium w latach: **2021-2023**

Strona:

Opis zaj?: [w USOS](#) [13]

...

[<wróć do spisu>](#)

[Anna Wiczorkiewicz](#)

Tytu?: Cia?o i media w hybrydycznej przestrzeni rekreacji

Laboratorium w latach: **2021-2023**

Strona:

Opis zaj?: [w USOS](#) [14]

...

[<wróć do spisu>](#)

[Renata Hryciuk](#) [15]

Katarzyna Król

Tytu?: Antropologia (nie)równości: praktyki jedzeniowe w Warszawie

Laboratorium w latach: **2020-2022**

Strona:

Opis zaj?: [w USOS](#) [16]

Laboratorium poświęcone jest badaniu nierówności społecznych poprzez soczewkę krytycznej antropologii jedzenia (*critical food studies*). Od publikacji w 2013 roku „Kapitału w XXI wieku” Thomasa Piketty’ego problem narastającego rozwarstwienia społeczno-ekonomicznego na stałe zagościł w centrum debaty publicznej w Europie i coraz częściej w Polsce. Mimo to wiele aspektów doświadczenia nierówności wciąż nie zostało należycie przeanalizowanych przez rodzime badania społeczne. Eksploracje etnograficzne prowadzone w ramach naszego laboratorium mają na celu

człowiek wyeliminowanie tej luki.

Wykorzystanie tradycyjnych narzędzi etnograficznych wzbogaconych o metody zaczerpnięte z dorobku etnografii sensorycznej oraz bazujące na ucieleśnionym doświadczeniu pozwolą nam przyjrzeć się z perspektywy intersekcyjnej nierównościom w praktykach jedzeniowych na terenie Warszawy.

[<wróć do spisu>](#)

[Joanna Talewicz-Kwiatkowska](#) [17]

Tytuł: Romowie- w stronę inkluzji? Polityka, relacje z większością, to samo?

Laboratorium w latach: **2020-2022**

Strona:

Opis zajęć: [w USOS](#) [18]

Laboratorium poświęcone będzie skomplikowanej sytuacji romskich imigrantów z Rumunii, zamieszkujących gdańską Osowę. Kilkadzieśnięt osób (obecnie około sześćdziesięt osób), z których większość stanowi kobiety i dzieci, żyje poniżej granicy ubóstwa, w poczuciu zagrożenia, osamotnienia. Ich sytuację dodatkowo komplikuje fakt braku odpowiednich narzędzi tak społecznych, wspierających integrację migrantów w Polsce. Zaostrzają się relacje Romów ze społecznością oraz władzami lokalnymi co jest powodem nie tylko mowy nienawiści, ale także aktów agresji wobec Romów, do których doszło w ostatnich kilku latach. Warto również wspomnieć o pozytywnych aspektach, które zostaną uwzględnione podczas badań. W Gdańsku wypracowano model integracji imigrantów, powstała Rada Migrantów oraz Wietlica wielokulturowa, w której aktywni byli także Romowie. Ponadto, w roku 2019, laureatką Gdańskiej Nagrody Równości im. Pawła Adamowicza, zostaje rumuńska Romka, wspierająca dzieci w obszarze edukacyjnym.

Zmiana miejsca badań: Z uwagi na sytuację związaną z pandemią Covid-19 oraz trudną sytuację społeczną imigrantów i imigrantek romskiego pochodzenia mieszkających w Gdańsku, laboratorium zostało przeniesione z Gdańska do Wrocławia. Warto w tym miejscu podkreślić, że wspomniana zmiana wiąże się z modyfikacją tematu laboratorium.

Wrocław, obok Gdańska i Poznania jest miastem zamieszkiwanym przez imigrantów i imigrantki romskiego pochodzenia. Co więcej, od 2017 roku wdrażany jest w tym mieście Program na rzecz Romów i Romni rumuńskich- mieszkalców i mieszkanki Wrocławia, którego celem jest wzmocnienie szeroko pojętych procesów integracyjnych Romów ze społeczeństwem wielokulturowym. Ponadto miasto to od pokoleń zamieszkuje Romowie, którzy są obywatelami i obywatelkami Polski.

Celem bada? b?dzie próba zdiagnozowania sytuacji spo?eczno-kulturowej Romów polskich lub imigrantów/imigrantekromskich mieszkaj?cych we Wroc?awiu. Istotne w kontek?cie bada? b?d? relacje z grup? wi?kszo?ciow?, dzia?alno?? lokalnych polityków, dyskurs medialny, a tak?e dobre praktyki, które pozytywnie wp?ywaj? na procesy inkluzji Romów.

[<wró? do spisu>](#)

[Magdalena Zowczak \[19\]](#)

Tytu?: „Wielokulturowo??” w miasteczku: pami??, tradycja religijna, a konstruowanie to?samo?ci (woj. zachodniopomorskie).

Laboratorium w latach: **2020-2022**

Strona:

Opis zaj??: [w USOS](#) [20]

Miasteczka w woj. zachodniopomorskim,

wyludniaj?ce si? o?rodki gmin miejsko-wiejskich, prezentuj? si? jako „wielokulturowe”. Na tych terenach, zwanych w PRL „Ziemiemi Odzyskanymi”, w wyniku Zag?ady, wojny i powojennej deportacji niemieckich mieszkac?ców dokona?a si? niemal ca?kowita wymiana ludno?ci. Celem bada? jest rozpoznanie, co kryje si? dzi? za ich „wielokulturowo?ci?”, czy posiada ona realne odniesienie w ?yciu wspó?czesnych mieszkac?ców i jakie ma dla nich znaczenie.

Spróbujemy opisa?, jakie relacje ??cz? dzi? lub dziel? potomków ró?nych grup osadników i jak konstruuj? one swoje „domeny symboliczne”. Czy ??czy je nowa, wspólna „tradycja wynaleziona” i czy znalaz?o si? w niej miejsce dla dawnych mieszkac?ców Treptow an der Rega? Które grupy osadników znik?y, które uleg?y asymilacji, a które w kolejnych pokoleniach piel?gnuj? swoj? odmienno??, pami?? swoich korzeni? Czy wyznawana religia ma znaczenie dla ich to?samo?ci? Jak zaadaptowa?y zastan? tkank? miejsk? (np. lutera?skie ko?cio?y na potrzeby liturgii innych wyzna? chrze?cija?skich)?

B?dziemy ?ledzi? elementy pami?ci kulturowej wybierane przez grupy rekonstrukcyjne, symbole pojawiaj?ce si? na muralach i w graffiti, w rytua?ach ?wi?towania Wieczoru Czterech ?wiec, S?siadów czy Ma?anki. Jakie traumy z przesz?o?ci ujawniaj?, jakie marzenia? Jak najstarsze pokolenie radzi sobie w sytuacji masowej emigracji dzieci i wnuków? Jakie s? przyczyny jego nostalgii za peerelowsk? przesz?o?ci?? Jakie relacje ??cz? dzi? pozbawione zak?adów pracy miasteczka z ich wiejskim otoczeniem?

Planowanymi miejscami naszych bada? s? Trzebiatów oraz Bia?y Bór z ich najbli?szej okolic?. Praktyk? etnograficzn? ??czymy z perspektyw? fenomenologiczn?, szukamy inspiracji w antropologii pami?ci i postpami?ci, antropologii religii, dziedzictwa i staro?ci; korzystamy z kategorii performansu oraz elementów metody biograficznej i semiotyki strukturalnej.

[<wró? do spisu>](#)

[Magdalena Lubańska \[21\]](#)

Tytuł: Pamięć wojny i powojnia na Podkarpaciu - ujęcie postsekularne

Laboratorium w latach: **2019-2021**

Strona: <https://www.etnologia.uw.edu.pl/postpamiec-ii-wojny> [22]...

Opis zajęć: w [USOS](#) [23]

Laboratorium poświęcone jest badaniom pamięci i postpamięci o losach zamieszkującej Podkarpacie ludności w czasie drugiej wojny światowej i powojnia jako czasu tzw. „wielkiej trwogi” (M. Zaremba). Odchodzi w nią ostatnie pokolenie świadków ówczesnych wydarzeń, z których wiele do tej pory nie zostało wyjaśnionych. Kwestią nagłą jest utrwalenie ich wspomnień, a w szczególności tych, które odnoszą się do problemów i zjawisk do tej pory niedostatecznie zgłębionych przez badaczy społecznych. Jednocześnie, w sposób coraz bardziej wyrazisty do głosu dochodzi młode pokolenie, również zainteresowane tamtym okresem historycznym, choć często z innych pobudek. Przeprowadzone przeze mnie badania pilotażowe wskazują, że dialog między tymi pokoleniami wydaje się znikomy. Ci pierwsi często chcą się podzielić swoimi traumatycznymi, przeżyciami z tamtego okresu niejako „ku przestrodze”, tych drugich często motywuje potrzeba gloryfikowania przeszłości i szukania bohaterów i to oni mają obecnie przewagę technologiczną w wytwarzaniu wiedzy o tamtych czasach. Głos odchodzącego pokolenia pozostaje „niedoreprezentowany”. To wstępną spostrzeżeniezweryfikujemy w trakcie prowadzonych w ramach laboratorium badań terenowych. Kwestia różnic międzypokoleniowych pozostanie jednym z głównych czynników, jakie będą nas interesować w terenie. Ze względu na to, że Podkarpacie jest regionem o bardzo wysokim odsetku ludzi religijnych interesować nas będzie także powiązania między wrażliwością religijną a etycznymi ocenami pewnych zjawisk. Ma na niej duży wpływ imperatyw lojalności wobec konkretnej wspólnoty, niejednokrotnie wchodzący w kolizję z chrześcijańskim dekalogiem. W tym kontekście postawimy m.in. pytanie o to, jak rolę odgrywa w ocenie tamtego okresu zwykle uproszczony wariant polskiego mesjanizmu. Badane fenomeny będziemy analizować z perspektywy antropologii postsekularnej, która sfery religijności i wieckości rozpatruje dialektycznie jako stale na siebie wpływające i konstytuujące się wzajemnie. Interesować nas będzie, w jakich sytuacjach i dlaczego ludzie interpretują pewne wydarzenia i zjawiska przez ramy religijne, a w jakim przez wieckie. Tu szczególnie interesować nas będzie stosunek do bólu i cierpienia, gdy jak zauważa Talal Asad w szczególności w odniesieniu do tego fenomenu istnieją różne różnice między wieckim a religijnym jego oglądem (2003).

[<wróć do spisu>](#)

Tytu?: Infrastruktury przysz?o?ci. Spo?eczno?? lokalna wobec planów budowy Centralnego Portu Komunikacyjnego w Gminie Baranów
Laboratorium w latach: **2019-2021**

Strona: <https://www.etnologia.uw.edu.pl/infrastruktury-przyszlosci> [25]...

Opis zaj??: [w USOS](#) [26]

W ramach laboratorium Infrastruktury Przysz?o?ci przygl?damy si? do?wiadczeniu projektu Centralnego Portu Komunikacyjnego w?ród mieszkac?ów gmin Baranów, Teresin i Wiskitki, oko?o pi??dziesi?ciu kilometrów na zachód od Warszawy. Chocia? budowa CPK jeszcze nie ruszy?a, a plany i projekty pozostaj? mgliste, ta nieistniej?ca mega-infrastruktura ju? dzi? wywiera znacz?cy wp?yw na ?ycie spo?eczno?ci zamieszkuj?cych tereny obj?te inwestycj?. Nasze badania wpisuj? si? w nurt antropologii infrastruktury, rozwijaj?cy si? w ostatnich latach w ?wiatowej nauce. Specyfik? naszej pracy wyznacza jednak fakt, ?e zajmujemy si? infrastruktur?, która jeszcze nie istnieje. Jak zmieniaj? si? relacje spo?eczne i polityczne w oczekiwaniu na maj?c? nast?pi? budow?? Na czym polega egzystencjalne do?wiadczenie oczekiwania na mega-infrastruktur? i antycypowania jej efektów? W jaki sposób infrastruktura materializuje si? lub trwa w zawieszeniu pomi?dzy tym, co mo?liwe, a tym, co namacalne? Odpowiedzi na te i inne pytania poszukujemy rozmawiaj?c z miejscowymi mieszkacami: mi?dzy innymi rolnikami, przedsi?biorcami, emerytami, czy lokalnymi politykami.

[<wró? do spisu>](#)

[Anna Horolets](#) [27]

Tytu?: Ziele? miejska: (nie)ludzie, urz?dzenia, relacje

Laboratorium w latach: **2019-2021**

Strona: <https://www.etnologia.uw.edu.pl/zielen-miejska-nieludzie...> [28]

Opis zaj??: [w USOS](#) [29]

Ziele?: interesowa? nas b?dzie natura, jej wp?yw na dzia?ania ludzi i instytucji, jej o?ywione i nieo?ywione postacie i formy, to, jak jest wspó?kszta?towana i wyobra?ana przez ludzie i instytucje i powi?zana z ich interesami, aspiracjami, dzia?aniami i stylami ?ycia. Jedn? z ram teoretycznym laboratorium b?dzie antropologia ?rodowiska.

Miasto: z?o?ony organizm miejski tworzy ?wietny teren do bada? natury, która jest istotnym aspektem polityki miejskiej, my?li architektonicznej i dzia?a? gospodarczych. Jedn? z ram teoretycznych laboratorium b?d? interdyscyplinarne studia miejskie (urban studies). Przydatna b?dzie tak?e rama antropologii wspó?czesno?ci (por. ang. anthropology at home, czy fr. anthropologie du proche).

(Nie)ludzie: celem laboratorium jest dostrze?enie roli ró?nych aktorów spo?ecznych w kszta?towaniu i korzystaniu z miejskich terenów zielonych. Id?c za inspiracjami zwrotu post-antropocentrycznego czy antropologii posthumanistycznej, jako aktorów b?dziemy rozpatrywali nie tylko podmioty ludzkie (jednostki i grupy), ale tak?e podmioty nieludzkie (ptaki, drzewa, rzek? itd.).

Urz?dzenia: to wieloznaczne poj?cie odsy?a do instytucjonalnego i dyskursywnego wymiarów zieleni miejskiej.

Będzie nas interesować to, jak różne instytucje publiczne i prywatne (urząd dzielnicy, ruchy miejskie, firmy ogrodnicze, bary itd.) współkształtują obszary zielone w mieście.

Relacje: w trakcie badań terenowych będziemy dążyć do odtworzenia różnych aspektów relacji, powiązań i konfliktów między różnymi aktorami i instytucjami, zarówno polegających na działaniach i praktykach, jak i na wytwarzaniu obrazów kulturowych w wyniku współdziałania różnych podmiotów. Przydatna tu może być m.in. antropologia polityczna i antropologia ekonomiczna, ale także badania turystyki i czasu wolnego (tourism studies, leisure studies).

[<wróć do spisu>](#)

[Helena Patzer](#) [30]

[Andrzej Perzanowski](#) [31]

Tytuł: Lokalność i podporządkowanie. Społeczności lokalne wobec zewnętrznych oddziaływań instytucjonalnych, ekonomicznych i politycznych

Laboratorium w latach: **2018-2020**

Strona:

Opis zajęć: [w USOS](#) [32]

opis w przygotowaniu

[<wróć do spisu>](#)

[Hubert Wierciński](#) [33]

Tytuł: Etnograficzne portrety uzdrowisk

Laboratorium w latach: **2018-2020**

Strona: [prezentacja badań](#) [34]

Opis zajęć: [w USOS](#) [35]

Laboratorium etnograficzne prowadzone w Krynicy

Zdroju i Muszynie. Cel zajęć to zapoznanie studentów ze specyfiką miast uzdrowiskowych, a także rozwinięcie warsztatu badawczego i aparatu teoretycznego uczestników kursu w zakresie etnologii i antropologii kulturowej. Laboratorium połączone z wyjazdami terenowymi.

[<wróć do spisu>](#)

[Maria Mańanicz-Przybylska \[36\]](#)

Tytuł: Kultura ludowa w mieście

Laboratorium w latach: **2018-2020**

Strona:

Opis zajęć: [w USOS \[37\]](#)

Wielu badaczy nauk społecznych, etnografów i muzykologów przekonuje, że „kultura ludowa” umarła już dawno, że zniknęła wraz z swoimi nosicielami – z ludem. Nie ma nawet zgody wśród współczesnych naukowców, czy lud ten rzeczywiście istniał kiedykolwiek, czy był jedynie życzeniową projekcją XIX wiecznej i młodych intelektualistów. Niewątpliwie jednak począwszy od XIX wieku ludoznawcy, folklorysty, etnografowie i etnomuzykolodzy przemierzali polskie wsie w poszukiwaniu tego, co chcieli nazwać kulturą ludową. Opisywali zwyczaje, obrzędy, gwarę, ale też muzykę, tańce, instrumenty, tworząc obraz polskiej wsi, który na długo zadomowił się w potocznej świadomości, podtrzymywany później przez PRL-owskie zespoły pieśni i tańca. Tak pojętej ludowości na wsi dziś trudno szukać, chyba, że na scenach domów kultury i gminnych wietlic, choć folklorysty ten rodzaj prezentacji tradycji nazywają folkloryzmem, nie mającym wiele wspólnego z „prawdziwą tradycją”.

Tymczasem w miastach – tych wielkich (jak Warszawa, Poznań czy Kraków), ale też mniejszych (Lublin, Olsztyn, Suwałki) obserwujemy współcześnie coraz większe zainteresowanie muzycznym i artystycznym spuścizną wiejską, próbami rekonstruowania nie scenicznego lecz autentycznego folkloru. Ten nurt poszukiwawczy nazywany bywa w literaturze przedmiotu „in crudo”. Co ciekawe, owych prób odtwarzania muzycznego i tanecznego folkloru podejmują się nie bezpośredni spadkobiercy owej ludowej tradycji, lecz ludzie urodzeni i wychowani w miastach. Uczą się grać, tańczyć i śpiewać najpierw od najstarszych wiejskich muzykantów, później sami kształcą swoich liderów, którzy przekazują umiejętność dalej. Urządzają własne potańcówki, festiwale, koncerty, ale też chcą nie tylko wiejski kaganek o wiaty na wsie, wtórnie zaszczipiać wartość tradycyjne wśród lokalnej młodzieży. Choć członkowie owych grup rekonstrukcyjnych kładą nacisk na przekaz bezpośredni, osobiste zaangażowanie, która mają być gwarantem tradycyjnej transmisji określonych treści, korzystają też z nowoczesnych środków przekazu – publikują instrukcje taneczne w internecie, tworzą własne portale, filmy, jednym słowem dbają o to, by ich przekaz dotarł do jak największej grupy odbiorców.

A drugiej zaś strony muzyka wiejska wciąż stanowi ważną inspirację dla twórczości profesjonalnej, przede wszystkim tej związanej ze sceną folkową, która w ostatnich latach bujnie się rozwija. Angażują się w nią z jednej strony wykształceni muzycy z miast, tworząc formacje w różny sposób i w różnym stopniu korzystające z wiejskich tradycji. Z drugiej zaś strony wiejscy muzykanci coraz częściej są zapraszani do współtworzenia projektów różnych języki muzyczne, zaczynają funkcjonować w miejskim środowisku muzycznym, stają się ekspertami zapraszani na największe festiwale, wykłady, i konferencje dotyczące muzyki „tradycyjnej”. W ramach laboratorium „Kultura ludowa w mieście” zajmiemy się właśnie tym miejscem styku, przenikania się tego, co miejskie i tego, co wiejskie. Członkowie naszego badawczego zespołu przeprowadzimy w Warszawie, angażując się czynnie w różnego rodzaju inicjatywy promujące muzykę „in crudo”: a zatem będziemy uczestniczyć w potańcówkach, lekcjach tańców ludowych, będziemy obserwować działania takich organizacji jak Ambasada Muzyki Tradycyjnej, czy Domy Tańca. Nawiążemy również współpracę z Radiowym Centrum Kultury Ludowej, które jest dziś ważną przestrzenią dla promowania muzyki wiejskiej. Będziemy brać udział w organizowanych przez radio koncertach i festiwalach, ale też w innych tego typu wydarzeniach (w Warszawie i okolicy). Ponadto w wakacje po II roku udamy się wspólnie na letni „tabor”, a więc będziemy uczestniczyć w letniej szkole muzyki tradycyjnej.

[<wróć do spisu>](#)

[Karolina Bielenin-Lenczowska](#) [38][Helena Patzer](#) [30]

Tytu?: Oswajanie przestrzeni przez migrantów i uchodźców. Antropologia mobilności okolic Warszawy
Laboratorium w latach: **2017-2019**

Strona: <https://etnologia.uw.edu.pl/laboratorium...> [39]

Opis zaj?: [w USOS](#) [40]

Celem naszego laboratorium będzie obszary codziennej aktywności migrantów w przestrzeni Warszawy i okolic. Mimo że Polska nadal jest bardziej krajem emigracyjnym niż imigracyjnym, mamy do czynienia z obecnością w wielu różnych miejscach i w wielu różnych sektorach rozmaitych grup etnicznych i narodowych. W Warszawie i okolicach tak?e - co jest fenomenem stolicy w ogóle - z imigracją wewnętrzną, z wszystkich regionów Polski. Rodowisko migranckie w Warszawie i pobliskich miejscowościach jest silnie zróżnicowane pod względem statusu społecznego i ekonomicznego, a także pod względem poci wieku, co odzwierciedlone jest nie tylko w sektorach, w których pracują migranci, ale stereotypach, dotyczących rozmaitych grup migrantów. Badania terenowe prowadzi? będziemy w Warszawie i podwarszawskich miejscowościach, takich jak Raszyn czy Góra Kalwaria. Interesowa? będzie nas miejsca, gdzie migranci, uchodźcy, ekspaci i inne osoby mobilne mieszkają, pracują, spędzają czas wolny itp., a także jak funkcjonują w przestrzeni prywatnej i publicznej oraz jak te przestrzenie oswiają?.

Jest to temat niezwykle istotny dziś - z jednej strony przemieszczanie się jest bardzo intensywne i powszechne, z drugiej strony, na co dzień obserwujemy praktyki i zachowania ksenofobiczne, akty dyskryminacji i przemocy wobec "Innych". Ważne jest zrozumienie mechanizmów tym różnorodnych, szczególnie w dobie tzw. Kryzysu migracyjnego i obecnych w Polsce nastrojów antyimigranckich.

[<wróć do spisu>](#)

[Piotr Cichocki](#) [41][Ruxandra Ana](#) [42]

Tytu?: Muzyka, soundscape, turystyka. Antropologia dźwięku na pograniczu polsko-białoruskim w powiecie hajnowskim

Laboratorium w latach: **2017-2019**

Strona: [laboratorium-muzyka...](#) [43]

Opis zaj?: w USOS

Terenem badań będzie zróżnicowany etnicznie, religijnie i ekologicznie region powiatu hajnowskiego. Zajmiemy się antropologią dźwięku czyli szybko rozwijającą się poddziedziną nauk społecznych zajmującą się badaniem sposobów poznawania i współtworzenia świata przez dźwięk (Steven Feld). W ramach laboratorium przebadamy lokalne konteksty tworzenia i słuchania muzyki: zespoły ludowe, muzykę cerkiewną, śpiewaków, festiwale i imprezy muzyczne, kolekcje nagrań disco-polo czy lokalne instrumenty muzyczne. Zajmiemy się też ekologią dźwięku, czyli tym jak odgłosy puszczy, miejsc pracy czy obiektów codziennego użytku są przez miejscowych i turystów odbierane i definiowane. Przeanalizujemy to, w jaki sposób elementy lokalnego folkloru i ekologicznego środowiska dźwiękowego są zmieniane w turystyczny produkt.

Posługujemy się klasycznymi metodami etnograficznymi opartymi na wywiadach i obserwacji uczestniczącej,

poszerzonymi o naukę analitycznej pracy nad dźwiękiem (m.in. nagrywanie i montaż).

[<wróć do spisu>](#)

[Iwona Kaliszewska \[44\]](#)

[Iwa Kołodziejska \[45\]](#)

Tytuł: Ekonomia przysług na Zakarpaciu

Laboratorium w latach: **2017-2019**

Strona:

Opis zajęć: [w USOS \[46\]](#)

Pomoc lekarska w zamian za miód i jajka, matura za

załatwienie pracy, pomoc w organizacji wyjazdu za granicę w zamian za nielegalnie pozyskane drewno, czy „mogorych” (ugoszczenie alkoholem) za skoszenie łąki. Prowadzenie firmy, handel przygraniczny, praca w szkole, korzystanie z usług przedstawiciela oficjalnej lub nieoficjalnej medycyny – wszystkie te codzienne praktyki wymagają uwikłania w sieci wymiany dóbr, kontaktów i przysług.

Sieci wymiany nieformalnej to ważny element życia społecznego w wielu miejscach na Ukrainie. Celem naszego laboratorium jest przyjrzenie się ekonomii przysług na wielokulturowym Zakarpaciu, zwanym najbardziej „zeuropeizowanym” zakątkiem Ukrainy.

Jak ekonomia przysług realizowana jest w życiu codziennym mieszkańców Zakarpacia? Jak mówi się o kupowaniu dyplomów, orzeczeń o niepełnosprawności, lub gratyfikacjach finansowych dla lekarza? Co jest sprzedawane za pieniądze a co może być wymieniane tylko za przysługę? Jak odwdziżyć się za poradę znachorki a jak za pomoc udzieloną w publicznym szpitalu? Ile i komu trzeba zapłacić za pozyskiwanie roślin z „Zielonej Księgi”? Jakie praktyki określone są mianem korupcji na Zakarpaciu? Czy praktyki powszechnie zwane korupcją mogą służyć upodmiotowieniu pewnych grup? Jaka jest dynamika między powszechnym na całej Ukrainie przyzwoleniem na uczestnictwo w ekonomii nieformalnej a dyskursami antykorupcyjnymi płynącymi zza zachodniej granicy i retoryką obecnych władz?

Podczas rozważań teoretycznych poruszamy się w obrębie teorii z zakresu antropologii politycznej, ekonomicznej oraz antropologii medycznej i ekologicznej.

Badania terenowe na temat korupcji prowadzone: [w ramach grantu NCN \[47\]](#)

[<wróć do spisu>](#)

[Anna Wiczorkiewicz \[48\]](#)

[Ruxandra Ana](#) [42]

[Karol Górski](#) [49]

[Oskar Lubiński](#) [50]

Tytu?: [Praktyki cia?a jako obszar komunikacji mi?dzykulturowej](#) [51]

Laboratorium w latach: **2017-2019**

Strona: <https://etnologia.uw.edu.pl/laboratorium...> [52]

Opis zaj??: w USOS

Czego oczekujemy zapisuj?c si? na zaj?cia nauki flamenco lub tajskiego boks? albo szukaj?c na kana?ach youtube instrukta?y jogi? Jakie mamy nadzieje oddaj?c si? w r?ce tybeta?skiego lekarza? Co le?y u pod?o?a decyzji, by uda? si? do salonu tatua?u i piercingu? Dlaczego chcemy w??cza? w nasze biografie tego rodzaju praktyki cielesne – zrodzone poza kr?giem naszej kultury i nios?ce w sobie rys egzotyki?

Te pytania to punkt wyj?cia do pog??bionej refleksji nad sposobami, w jakie cz?owiek (istota zmys?owo-cielesna) rozpoznaje siebie i organizuje swoj? egzystencje w ulegaj?cym ci?g?ym fluktuacjom ?rodowisku spo?eczno-kulturowym.

[<wró? do spisu>](#)

Agnieszka Halemba?

Tytu?: [?ycie na granicy - transnarodowe praktyki mieszkac?ów niemiecko-polskiego pogranicza](#) [53]

Laboratorium w latach: **2016-2018**

Strona: <http://etnologia.uw.edu.pl/zycie-na-granicy-gartz-gryfino> [53]

Opis zaj??: [w USOS](#) [54]

W ostatnich latach na terenach przy polsko-niemieckiej granicy nast?pi?y znacz?ce transformacje. Szczególnie du?? aktywno?ci? wykazuj? si? polscy obywatele przekraczaj?cy granic? wielokrotnie w ci?gu jednego dnia, mieszkaj?cy po jednej stronie granicy, a pracuj?cy po drugiej, prowadz?cy dzia?alno?? gospodarcz? po obu jej stronach, posy?aj?cy dzieci do szkół w jednym z krajów, podczas gdy rodzina mieszka po drugiej stronie granicy. W zale?no?ci od charakteru dzia?a?, a szczególnie zawodu wykonanego przez takie osoby, ich relacje z niemieckimi partnerami maj? bardzo ró?norodny charakter. W ostatnich latach coraz wi?cej obywateli niemieckich w??cza si? te? w te transgraniczne dzia?ania. Podczas prac badawczych b?dziemy ?ledzi? transgraniczne praktyki Niemców i Polaków mieszkaj?cych i/lub pracuj?cych w bezpo?rednim s?siedztwie granicy i analizowa? charakter tego, ulegaj?cego szybkim transformacjom regionu. Celem teoretycznym jest wypracowanie nowych poj?? analitycznych umo?liwiaj?cych zrozumienie takich praktyk. Podstawow? metod? bada? w antropologii spo?ecznej jest tzw. obserwacja uczestnicz?ca. W swoim dydaktycznym aspekcie ten projekt ma na celu praktyczne nauczanie m?odych adeptów antropologii pos?ugiwania si? t? metod?. **W Instytucie Etnologii i Antropologii Kulturowej od ponad 40 lat oferowany jest obowi?zkowy kurs Laboratorium Etnograficzne**, podczas którego studenci, w systematyczny sposób zapoznaj? si? z antropologiczn? metodologi?. Kurs obejmuje wszystkie etapy prowadzenia bada?: od

postawienia konkretnych pytań badawczych, po przygotowanie wstępnych narzędzi badawczych (kwestionariusze, wywołujące materiały wizualne), przeprowadzenie badań terenowych z zastosowaniem odpowiednich technik gromadzenia i archiwizacji materiału (dzienniki badawcze, notatki obserwacyjne, wywiady, dokumentacja fotograficzna), kwerendy biblioteczne i przygotowanie spisu literatury, analiz materiału, przygotowanie raportu i tekstu do publikacji. W 2015 roku Agnieszka Halemba we współpracy z Łukaszem Smyrskim (IEiAK UW) przygotowała artykuł opisujący zarówno historię jak i główne zasady prowadzenia grupy laboratoryjnej. Ten tekst został następnie wysłany do Hamburga, gdzie spotkał się z dużym zainteresowaniem profesora Habecka. W Hamburgu także istnieje silna tradycja metodologiczna, nakierowana na dydaktykę opartą na praktyce. Halemba i Habeck planują połączyć te dwie tradycje i przeprowadzić wspólny projekt badawczy przy udziale studentów z obu uniwersytetów. Obecny projekt jest więc przykładem takiej współpracy między polskimi i niemieckimi instytucjami naukowymi, podczas której doświadczenia dydaktyczne obu stron zostaną sobie wzajemnie przekazane. Ze względu na skomplikowaną historię tego terenu, zamierzamy rozpocząć badania (podczas pierwszego wyjazdu terenowego) od przeprowadzenia wywiadów biograficznych z mieszkańcami regionu. Dla nam obraz tego, w jaki sposób poprzez narracje mieszkańcy konstruują siebie jako podmioty działające, w jaki sposób postrzegają swój związek z regionem i jak odnoszą się do obywateli kraju sąsiedniego. Wywiady te pozwolą nam, jako narzędzie pozwalające na rozpoczęcie badań szczegółowych wokół wybranych zjawisk.

[<wróć do spisu>](#)

[Amanda Krzyworzeka \[55\]](#)

Tytuł: Antropologia pracy i konsumpcji na zachodnim Podlasiu

Laboratorium w latach: **2016-2018**

Strona:

Opis zajęcia: [w USOS \[56\]](#)

W trakcie laboratorium będziemy się zajmowali kwestiami bardzo istotnymi we współczesnym świecie, czyli pracą i konsumpcją. Dlaczego te kwestie są tak ważne? Daniel Miller, teoretyk konsumpcji, twierdzi, że dla antropologa konsumpcjonizm powinien być tematem równie ważnym, co dla wczesnych antropologów pokrewieństwo. Zarówno praca, jak i konsumpcja odgrywają bowiem w dzisiejszym świecie rolę tożsamościotwórczą – to dzięki nim jesteśmy tym, kim jesteśmy. Nieprzypadkowo te dwa zjawiska zostały tutaj połączzone, stanowi one właściwie dwa aspekty tego samego zjawiska, dwie strony medalu. Pracujemy, żeby konsumować, konsumujemy to, co zostało wypracowane (przez nas lub przez innych). Nie da się zrozumieć pracy, nie rozważyć konsumpcji, ani konsumpcji – nie rozważyć pracy. Badając te dwa zjawiska – pracę i konsumpcję – dzięki pogłębionej etnograficznej eksploracji możemy dotrzeć do ukrytych głębiej wartości, relacji społecznych, elementów tożsamości, poczucia sprawczości i wielu innych aspektów. W naszych rozważaniach na te tematy będziemy się opierać głównie na literaturze z zakresu antropologii ekonomicznej, bo to właśnie w tym dziale znajdują się obie omawiane tu kwestie (patrz: bibliografia do zajęć). Postaramy się jednak umieścić naszą refleksję w szerszym kontekście namysłu antropologicznego i filozoficznego nad współczesnym człowiekiem i współczesną rzeczywistością (Bauman, Giddens itp.). Uwaga: większość lektur z zakresu antropologii ekonomicznych będziemy czytali po angielsku (bo jeszcze nie zostały przetłumaczone na polski) – uczestnicy laboratorium muszą władać językiem angielskim na poziomie pozwalającym czytać teksty naukowe ze zrozumieniem. Nasze rozważanie będzie oczywiście silnie osadzone w konkretnej rzeczywistości – w naszym przypadku będzie to wsie gminy Sokoły na Podlasiu, jednej z piętnastu nadnarwiańskich gmin. To z tamtejszymi mieszkańcami będziemy rozmawiali podczas czterech planowanych wyjazdów terenowych, z nimi będziemy spędzali całe nasze dni, ich będziemy obserwowali, próbowali zrozumieć.

[<wróć do spisu>](#)

[Maciej Zębek \[57\]](#)

[Magdalena Brzezińska](#) [58]

Tytuł: Wizje Europy i Europejczyków według afrykańskich migrantów

Laboratorium w latach: **2016-2018**

Strona laboratorium: <https://www.etnologia.uw.edu.pl> [59]...

Opis zajęć: [w USOS](#) [60]

W przypadku tej konkretnej grupy cel ten będzie realizowany na przykładzie badań jakościowych dotyczących tematu migracji Afrykanów do Europy. Obejmować będzie takie zagadnienia, jak przyczyny i sposoby migracji, afrykański dyskurs o postępie i nowoczesności, rola rodzin, znajomych i przyjaciół migrantów w podjęciu decyzji o wyjeździe do Europy, metody utrzymywania z nimi więzi na odległość oraz przede wszystkim ich wyobrażenia na temat życia w Europie, plany na przyszłość, postawy wobec Europejczyków i proces adaptacji do życia na Zachodzie. Główną kategorią interpretacyjną tak nakreślonych badań będzie pojęcie „migracji”, „uchodźstwa”, „rozwoju”, „stereotypu”, „postawy”, „adaptacji” i „integracji”. Obejmować będzie one studia z zakresu antropologii migracji i uchodźstwa oraz pogłębianie wiedzy z zakresu etnologii Afryki. Badania w pierwszym etapie polegać będą na przeprowadzeniu indywidualnych wywiadów z Afrykanami przebywającymi w Polsce, głównie na terenie Warszawy i okolic, zarówno zamieszkującymi samodzielnie, jak i w ośrodkach dla uchodźców. W drugim etapie (początek roku 2017) planuje się organizację ekspedycji do Gambii w celu przeprowadzenia analogicznych badań w jednym z krajów pochodzenia migrantów. Udział w niej będzie jednak dobrowolny z uwagi na konieczność wniesienia wkładu własnego.

[<wróć do spisu>](#)

[Tadeusz Baraniuk](#) [61]

Bartłomiej Chromik

Tytuł: Huculszczyzna - antropologia pamięci

Laboratorium w latach: **2016-2018**

Strona:

Opis zajęć: [w USOS](#) [62]

Grupa laboratoryjna będzie częścią szerszego projektu badań terenowych, realizowanego przez badaczy polskich z udziałem badaczy ukraińskich oraz studentów etnologii z Uniwersytetu Przykarpackiego w Iwano-Frankowsku. Centrum prowadzonych badań będzie rejon Werchowyny. Biorąc pod uwagę rozległość Huculszczyzny oraz charakterystyczne dla tego obszaru rozproszenie osadnictwa, punkty badawcze zostaną ustalone podczas

pierwszego pobytu w terenie. W trakcie badań terenowych planujemy m. in. prowadzenie wywiadów narracyjnych – dźwiękowych zapisów relacji autobiograficznych, opowiadanych historii rodzin i rodów huculskich, historii miejsc znaczących, wokół których ogniskuje się pamięć, takich jak cerkiew, dwór, cmentarz, osobliwość przyrodnicza. Przewidujemy także prowadzenie tematycznych wywiadów kwestionariuszowych, mapowanie lokalnej topografii i mikrotoponimii oraz różnorodnych „miejsc pamięci”, które mogą być rozważane jako antropologiczne modele „huculskiego świata”, a także wykorzystanie przechowywanych fotografii, listów oraz pamiętek rodzinnych, publikowanych oraz rękopiśmiennych monografii wsi, pamiętników, kolekcji, kronik bractw cerkiewnych itp.

[<wróć do spisu>](#)

Laboratoria w latach 2009-2015

[Hubert Wierciński \[33\]](#)

Tytuł: Radiowo: społeczność lokalna w obliczu kryzysu ekologicznego

Laboratorium w latach: **2015-2017**

Strona:

Opis zajęcia: [w USOS \[63\]](#)

Proponowany cykl laboratorium etnograficznego to przede wszystkim interdyscyplinarna koncepcja badań nad jednym z ważniejszych problemów, z jakim borykają się mieszkańcy północno-zachodniej Warszawy. Źródłem tego problemu jest pobliskie wysypisko śmieci i kompostownia, które w znaczący sposób obniża jakość życia w tym regionie. Społeczność lokalna nie pozostaje jednak bierna – zawiązana inicjatywa Stowarzyszenie Czyste Radiowo od miesiąca zabiega o poprawę jakości życia mieszkańców. Mieszkańcy Radiowa i okolic wydają się być zdeterminowani w walce o czyste powietrze i poprawę komfortu życia. Uważają, że pobliskie wysypisko i kompostownia są źródłem nie tylko problemów ekologicznych, ale także medycznych – smród i odpady mają pogarszać stan zdrowia dzieci i osób starszych lub cierpiących z powodu innych schorzeń.

Celem laboratorium jest więc zbadanie postaw, poglądów, praktyk i narracji społecznej lokalnej i organizacji reprezentujących jej interesy. Laboratorium ma charakter interdyscyplinarny: czyżby ze sobą elementy antropologii środowiska, antropologii medycznej, antropologii katastrof i antropologii miasta. Słuchacze zapoznają się z najnowszą literaturą i wynikami podobnych badań, a także w znaczący sposób poszerzą wiedzę z zakresu szeroko rozumianej antropologii. Jednym z celów zajęcia jest także wypracowanie podstaw etnograficznego warsztatu badawczego wśród uczestników zajęcia.

[<wróć do spisu>](#)

[Weronika Izabela Plińska \[64\]](#)

Tytuł: Infrastruktura miejska Warszawy: obrazy, materialność, przestrzeń

Laboratorium w latach: **2015-2017**

Strona:

Opis zajęcia: [w USOS \[65\]](#)

Rondo Placu Zbawiciela w Warszawie to ten typ miejskiej infrastruktury, który umożliwia antropologiczne badanie swobodnego „eksperymentu naturalnego”. Dzieje się tak za sprawą umieszczenia w centrum Placu rzeźby „Tęcza” Julity Wójcik. Produkcja przestrzeni (Lefebvre 1991) odbywa się tu, w głównej mierze, poprzez „inicjatywy”, „ingerencje” i „intruzje”, podejmowane tak przez zorganizowane, jak i przez efemeryczne „zbiorowości” aktorów społecznych, działających „w bezpośrednim sąsiedztwie” obiektu artystycznego (Gell 1998). Będzie pod stałym

nadzorem kamer monitoringu miejskiego, kamer przemysłowych, kamer telewizyjnych i kamer zainstalowanych w telefonach komórkowych, Plac jest miejscem transmisji nieustannego „spektaklu” (Debord 2006). Skłania do zwrócenia uwagi właśnie na złożenie, wielopłaszczyznową infrastrukturę, która projektuje wspomniane interakcje. Zbliża to do rozumienia samej tej infrastruktury jako mediatora, którego sprawczość polega nie tylko na dostarczaniu surowców, ale też na utrwalaniu i potwierdzaniu istniejących hierarchii między ludźmi (Latour 2010). Dodatkowo, przestrzeń wokół Placu możliwa jest do rozpoznania jako przestrzeń „ikonostarcia” (Latour 2010). Widziana z perspektyw podmiotu badającego, utkana jest ona bowiem z niepokoju i wątpliwości – nie sposób jest rozstrzygnąć, bez wnikliwych dociekań, czy mamy do czynienia z aktami kreacji, czy destrukcji, niszczenia, czy przebudowy. Rozpoznanie takie może wstępnie opisywać taką przestrzeń Marszałkowskiej Dzielnicy Mieszkaniowej, jako materializacji utopijnej wizji społeczeństwa po rewolucji – projektującej nie tylko pożądaną kształt stosunków społecznych, ale także możliwą przyszłość (por. Buchli 1999, Jameson 2005). W przestrzeni „niepokoju i wątpliwości”, tym bardziej ważne jest to, co dla poszczególnych aktorów społecznych staje się wyznacznikiem „infrastruktury ich doświadczenia” (Dourish and Bell 2007), a więc to, co nadaje rytm ich codzienności: linie tramwajowe, linie autobusowe, linia metra, ścieżki rowerowe, a także oświetlenie. Laboratorium etnograficzne badające infrastrukturę miejską na przykładzie Warszawy, może stać się przyczynkiem do podjęcia wielu tematów badawczych, przynależnych do różnych subdyscyplin. Kształt ostatecznej wersji sylabusu zależy i szczegółowej listy lektur będzie więc zależne od zainteresowań uczestników zajęć.

[<wróć do spisu>](#)

Jonna Mroczkowska

Tytuł: Etnografie polityki i pamięci. Krajobraz społeczny pogranicza polsko-białoruskiego w kontekście transformacji ustrojowej i koncepcji postsocjalizmu

Laboratorium w latach: **2015-2017**

Strona:

Opis zajęć: [w USOS](#) [66]

Projekt laboratorium zakłada analizę społecznych skutków transformacji ustrojowej tj. praktyk i strategii radzenia sobie ze zmianą, sposobów pamiętania PRL oraz rozumienia polityki i państwa. Badania prowadzone będą w Sokółce i okolicznych wsiach położonych na wschód od miasteczka. Tak określony teren oferuje szereg pytań badawczych związanych m.in. z pogranicznym charakterem miejsca, kontaktami z Białorusią; historią rozwoju przemysłu w czasach PRL i wielokulturowości.

Projekt ma charakter monograficzny, choć jego założeniem jest możliwość wysunięcia szerszych wniosków na temat funkcjonowania społecznie lokalnych pasa przygranicznego na wschodzie Polski.

Celem laboratorium jest praktyczne zastosowanie zachodnich koncepcji postsocjalizmu oraz próba rozwinięcia polskiego głosu w dyskusji nad postsocjalizmem.

Zajęcia wzbogacone będą tekstami dotyczącymi polskiego kontekstu, tekstami dotyczącymi najistotniejszych problemów metodycznych i metodologicznych oraz archiwalnymi materiałami z badań etnograficznych.

Studenci w trakcie trwania kursu pracować będą nad projektem własnego kwestionariusza, następnie uczestniczyć będą w wyjazdowych badaniach etnograficznych na Podlasiu. Na podstawie zebranych materiałów powstaną prace laboratoryjne. Dwuletni kurs zakłada będzie pogłębioną pracę nad warsztatem pisarskim i umiejętnością konstruowania tekstu naukowego.

[<wróć do spisu>](#)

[Magdalena Lubańska](#) [21]

Tytuł: Cuda, praktyki pątnicze i ucieleśniona religijność społeczność katolickich na Rzeszowszczyźnie

Laboratorium w latach: **2015-2017**

Strona:

Opis zaj?: [w USOS](#) [67]

Celem bada? jest eksploracja, rozpoznanie i opis wspó?czesnej religijno?ci katolickiej w regionie po?udniowo-wschodniej Polski. Badania terenowe prowadzone b?d? w okolicach Krosna (dwa wyjazdy terenowe) i Le?ajska (dwa wyjazdy terenowe). Ich przedmiotem b?dzie przede wszystkim zmys?owy i materialny wymiar ?ucia religijnego (kult przedmiotów religijnych, kwestia ich sprawczo?ci, rola cia?a i zmys?ów w socjalizacji i ekspresji religijnej, szlaki pielgrzymkowe, kalwarie, „dró?ki Matki Bo?ej” jako sposób do?wiadczenia sacrum, wiara w wydarzenia cudowne i jej ?wiadectwa). Problematyka ta b?dzie rozpatrywana w odniesieniu do kontekstu spo?ecznego i historycznego. A tematy po pierwszym wyje?dzie terenowym b?d? ewoluowa? w rozmaitych kierunkach, gdy? ostatecznie to sam teren „podpowie” nam, jakie pytania badawcze warto postawi?. Zale?y mi na tym, ?eby projektowane prace laboratoryjne stanowi?y prób? udzielenia odpowiedzi na problemowo uj?te pytanie natury antropologicznej, które studenci sformu?uj? najpó?niej przed odbyciem dwóch ostatnich praktyk terenowych. Podej?cie badawcze inspirowane b?dzie teori?, umo?liwiaj?c? wykroczenie poza obarczony wiktoria?sk? spu?cizn? intelektualn? naszej dyscypliny nawyk analizowania ich przez szereg binarnych opozycji jak cia?o/umys?, wiara/praktyka, religia/magia. Dlatego podej?cie teoretyczne realizowane w ramach laboratorium inspirowane b?dzie przede wszystkim podej?ciem fenomenologicznym, a dok?adniej koncepcj? uciele?nienia w uj?ciu Thomasa Csordasa. Z nowszych uj?? studenci zapoznaj? si? te? z antropologia performance'u (E. Schieffelin, R. Schehner), i egzystencjaln? (M. Jackson).

B?dziemy te? korzysta? z literatury przedmiotu z zakresu antropologii pielgrzymek, objawie? i szeroko rozumianego sensualizmu religijnego; ale te? antropologii uprzedze? (na terenach tych mieszka?y bowiem liczne spo?eczno?ci ?ydowskie i zrozumienie pewnych aspektów religijnego imaginariu? katolików nie b?dzie mo?liwe bez przywo?ania pamie?ci o mieszkaj?cych tam ?ydach).

Wyjazdy badawcze dostosowane b?d? do kalendarza liturgicznego, tak by mo?liwe by?o prowadzenie obserwacji uczestnicz?cej w okresie wa?nych uroczysto?ci religijnych, przyci?gaj?cych licznych pielgrzymów. Interesowa? nas b?dzie, w jaki sposób sceneria miejsca, sakralne przedmioty i postawy cielesne wp?ywaj? na imaginaria katolików i jak oni sami je wykorzystuj? do w?asnych ekspresji religijnych. Krótkie rozmowy przeprowadzone wówczas z pielgrzymami oraz obserwacje b?d? nast?pnie stanowi? jedynie punkt wyj?cia do przeprowadzenia po ich zako?czeniu pog??bionych wywiadów terenowych.

[<wró? do spisu>](#)

[Tadeusz Baraniuk](#) [61]**Tytu?:** Huculszczyzna - obszary pamie?ciLaboratorium w latach: **2014-2016**

Strona:

Opis zaj?: [w USOS](#) [68]

Grupa laboratoryjna b?dzie cz??ci? szerszego projektu bada? terenowych, realizowanego przez badaczy polskich z udzia?em badaczy ukrai?skich oraz studentów etnologii z Uniwersytetu Przykarpackiego w Iwano-Frankowsku. Centrum prowadzonych bada? b?dzie rejon Werchowyny. Bior?c pod uwag? rozlego?? Huculszczyzny oraz charakterystyczne dla tego obszary rozproszenie osadnictwa, punkty badawcze zostan? ustalone podczas pierwszego pobytu w terenie. W trakcie bada? terenowych planujemy m. in. prowadzenie wywiadów narracyjnych – d?wi?kowych zapisów relacji autobiograficznych, opowiadanych historii rodzin i rodów huculskich, historii miejsc znac?cych, wokó? których ogniskuje si? pamie??, takich jak cerkiew, dwór, cmentarz, osobliwo?ci przyrodnicze. Przewidujemy tak?e prowadzenie tematycznych wywiadów kwestionariuszowych, mapowanie lokalnej topografii i mikrotoponimii oraz ró?norodnych „miejsc pamie?ci”, które mog? by? rozwa?ane jako antropologiczne modele „huculskiego ?wiata”, a tak?e wykorzystanie przechowywanych fotografii, listów oraz pamitek rodzinnych,

publikowanych oraz rękopiśmiennych monografii wsi, pamiątek, kolekcji, kronik bractw cerkiewnych itp.

[Magdalena Radkowska-Walkowicz](#) [69]

Tytuł: Antropologia rodziny i dzieciństwa

Laboratorium w latach: **2014-2016**

Strona: <http://childhoods.uw.edu.pl/studenci/labo/> [70]

Opis zajęć: [w USOS](#) [71]

Zagadnienia związane z relacjami pokrewieństwa są w centrum zainteresowania antropologii niemal od jej początków. Tak jak większość współczesnych badaczy będziemy podkreślać kulturowe, a nie biologiczne uwarunkowania ideologii pokrewieństwa i metaforyczność kategorii powszechnie uznawanych za fakty biologiczne (np. kategoria krwi), jednocześnie zauważać rolę genetyki i związanych z nią potocznych definicji genu w dzisiejszych konceptualizacjach rodziny. Będziemy badać różne konstelacje rodzinne, także te wynikające z rozwoju nowych technologii reprodukcyjnych, takich jak zapłodnienie in vitro. Zwrócimy uwagę na takie fenomeny jak: macierzyństwo zastępcze (tzw. surogacja), banki spermy i komórek jajowych, rodzicielstwo par homoseksualnych – zjawiska te niewątpliwie zakwestionowały dotychczasowe spojrzenie na pokrewieństwo, macierzyństwo, ojcostwo i rodzinę w kulturze Zachodu. Niemniej przyjrzymy się także bardziej klasycznym tematom antropologicznym i socjologicznym, takim jak: adopcja, rozwód, małżeństwo, układy genderowe w rodzinie, rozkład obowiązków domowych, relacje między krewnymi i powinowatymi (np. teściową a synową, dziadkami a wnukami), seksualność, macierzyństwo, ojcostwo, partnerstwo, siostrzeństwo, braterstwo, obrzędy i rytuały rodzinne.

[<wróć do spisu>](#)

[Anna Wieczorkiewicz](#) [48]

Tytuł: Egzotyka w perspektywie globalnego przemysłu kulturowego i różnych form mobilności. Warszawskie znaki Orientu

Laboratorium w latach: **2014-2016**

Strona:

Opis zajęć: [w USOS](#) [72]

Dzisiaj niekoniecznie trzeba jechać do Indii, by zetknąć się z tym, co uważa się za ich klimat. Fascynacja tym subkontynentem znajduje szerokie odzwierciedlenie nie tylko w licznych scenariuszach podróży do Indii, ale i w praktykach konsumpcji. Korzystając z motywów zaczerpniętych z kultury indyjskiej lub jedynie kojarzących się z Indiami, ludzie Zachodu nadają barwę i jakość życiu codziennemu. Zastosowanie znajdujących motywów o charakterze zdobniczym, orientalne elementy wystroju wnętrza czy ubiorów, kuchnia indyjska, medycyna ajurwedyjska, joga, praktyki medytacyjne, taniec, muzyka, filmy, religia, filozofia... Indyjskość wpuszczana w obieg globalnego przemysłu kulturowego ulega symbolicznym przekształceniom, wpisuje się w ofertę dostępnych w konstruowaniu stylów życia, jest pomocna w układowaniu projektów biograficznych. Przy okazji idea podróży do Indii – obecna w kulturze europejskiej od wieków – zmienia się w specyficzny sposób. Można przypuszczać, że zjawisko to stanowi odpowiedź na pewne potrzeby - warto spytać o to, jakie są to potrzeby i dlaczego zaspokajają się w ten sposób.

[<wróć do spisu>](#)

Magdalena Zatorska

Tytuł: Chasydzkie pielgrzymki do Polski. Pamięć, historia i nowe przestrzenie interakcji społecznych
Laboratorium w latach: **2014-2016**

Strona:

Opis zajęcia: [w USOS](#) [73]

[74] Co roku do czternastotysięcznego Leżajska, miejscowości położonej w województwie podkarpackim, zjeżdża kilka tysięcy chasydów z całego świata, którzy odwiedzają grób swojego duchowego przywódcy, cadyka Elimelecha (zm. 1786), by w rocznicę jego śmierci w tym szczególnym miejscu modlić się o zdrowie i powodzenie. Ohel zmarłego w 1814 roku cadyka Dawida Lelowera, znajdującego się w dwutysięcznym Lelowie (województwo łódzkie), z tego samego powodu jest celem dorocznych pielgrzymek niemal pół miliona Żydów. Jak pod wpływem intensywnego chasydzkiego ruchu pielgrzymkowego zmienia się krajobraz i przestrzeń tych miejscowości? Jaki wpływ pielgrzymki chasydów mają na życie codzienne ich mieszkańców? To podstawowe kwestie, które będziemy badać w ramach laboratorium. Jest ono skierowane do osób zainteresowanych zagadnieniami kontaktów kulturowych, wielokulturowości (w tym krytyczną analizę tej kategorii), polityki kulturalnej i historycznej, a także relacjami polsko-żydowskimi.

[<wróć do spisu>](#)

[Iwona Kaliszewska](#) [44]

Tytuł: Codziennie?? m?odych Gruzinów, Badania w Tbilisi

Laboratorium w latach: **2013-2015**

Strona:

Opis zaj??: [w USOS](#) [75]

Weekend na facebooku, na demonstracji czy w kawiarni? Jakie formy przybiera zaangażowanie m?odych ludzi w sprawy publiczne? Jaki ma to związek z polityk? państwa, a jaki z procesami globalizacyjnymi? Jest to dwuletni cykl zaj?? ??cz?cych zaj?cia o charakterze konwersatoryjnym z wyjazdami terenowymi. W ramach laboratorium student ma szansę uczestniczenia w projekcie badawczym na wszystkich etapach jego realizacji, pod opiek? prowadz?cego dan? grup? laboratoryjn?.

[<wró? do spisu>](#)

[Tomasz Rakowski](#) [76]

[Maja Dobiasz](#) [77]

Tytuł: Lokalne wymiary uczestnictwa w kulturze i animacja kultury. Etnograficzne "badania w dzia?aniu"

Laboratorium w latach: **2013-2015**

Strona:

Opis zaj??: [w USOS](#) [78]

Celem bada? jest uchwycenie samorzutnego, spontanicznego i oddolnego charakteru powstawania tre?ci kultury w spo?eczno?ciach lokalnych Po?udniowego Mazowsza, w okolicach Szyd?owca i Przysuchy (Osta?ów, Osta?ówek, Sulistrowice, Za?awa, Broniów, Cukrówka). Badania b?d? przede wszystkim prowadzone w ?rodowiskach wiejskich uznawanych w dyskursach publicznych i cz?sto przez samych lokalnych aktorów za peryferyjne, nale??ce do obszarów marginalizowanych i pozbawionych dost?pu do kultury; s? to wsie wzgl?dnie odizolowane od du?ych o?rodków, cz?sto dotkni?te problemami ekonomiczno-spo?ecznymi takimi jak bezrobocie i wahad?owe migracje zarobkowe. Podstawowym zadaniem warsztatu jest wytworzenie wiedzy o aktywno?ci kulturalnej i spo?ecznej, która przyznaje tym ?rodowiskom obecno?? w?asn?ch, cho? cz?sto ukrytych kompetencji kulturowych i twórczych oraz unika praktyk nie?wiadomego narzucania i kształtowania zewn?trznej, dominuj?cej wizji uczestnictwa w kulturze.

[<wró? do spisu>](#)

[S?awomir Sikora](#) [79]

Karolina Dudek

Tytuł: Grochów. Antropologia przestrzeni bliskich

Laboratorium w latach: **2013-2015**

Strona: [Facebook](#) [80]

Opis zaj??: [w USOS](#) [81]

Miasto to palimpsest sk?adaj?cy si? z heterogenicznych obszarów, które nak?adaj? si? na siebie. To przestrze?, któr? tworz? rozleg?e sieci dzia?a? i zaludniaj? spo?eczno-techniczne hybrydy. Wytwarzana przez codzienne

praktyki stale podlega przekształcaniu. Badania współczesnego miasta muszą się więc z wielowymiarowy opisem, który uwzględni splot czynników historycznych, kulturowych i instytucjonalnych, działania aktorów ludzkich i pozaludzkich, to, co wizualne, i to, co multisensoryczne. Jak wytwarzane jest współczesne miasto? Punktem wyjścia będzie próba odpowiedzi na pytanie: „Gdzie jest Grochów?”.

Punktem wyjścia będzie próba odpowiedzi na pytanie: „Gdzie jest Grochów?”. Okazuje się bowiem, że sprawa nie jest wcale oczywista: jednostkowe geografie mieszkańców nie pokrywają się z oficjalnymi mapami. Będziemy starali się odpowiedzieć na pytanie, jak wytwarzana jest lokalność dzielnicy współczesnej metropolii – lokalność Grochowa. Jakim i czym celom służy? W jaki sposób mieszkańcy tej dzielnicy konstruują jej obraz i jak go wykorzystują? Będziemy dążyli do uchwycenia różnych aspektów wytwarzania lokalności: od działania wspólnot mieszkaniowych zaangażowanych w tworzenie i przekształcanie infrastruktury, artystów i animatorów kultury działających lokalnie i współpracujących z mieszkańcami Grochowa, po działania różnych aktorów w przestrzeni internetu.

Chcielibyśmy wykorzystać również przestrzeń internetu jako miejsce prowadzenia badań, narzędzie badawcze oraz przestrzeń współpracy i tworzenia wiedzy etnograficznej. Chcielibyśmy, aby multimedialna prezentacja wyników badań rekonstruowała to, co wywołuje się w narracji o mieszkaniu i działaniu na Grochowie. Będzie to wielogłosowa i wieloznaczna opowieść, rejestrująca sprzeczności i urwane wątki... a nade wszystko otwarta na kolejne odczytania i interpretacje – dlatego internet i hipertekst będzie ważnymi narzędziami.

[<wróć do spisu>](#)

[Gaweł Walczak \[82\]](#)

Tytuł: Inna Warszawa: etnograficzne badania społecznych cudzoziemców

Laboratorium w latach: **2013-2015**

Strona:

Opis zajęcia: [w USOS](#) [83]

Celem badań jest przeprowadzenie analizy sytuacji społecznej w Warszawie pod kątem występowania różnych grup cudzoziemców oraz prowadzonych wobec nich działań organizacji pozarządowych i instytucji administracji publicznej. Projekt będzie realizowany metodą etnograficznych badań terenowych w Warszawie i okolicach. Jest to dwuletni cykl zajęć różnorodnych zajęć o charakterze konwersatoryjnym z wyjazdami terenowymi. W ramach laboratorium student ma szansę uczestniczenia w projekcie badawczym na wszystkich etapach jego realizacji, pod opieką prowadzącego daną grupę laboratoryjną.

[<wróć do spisu>](#)

[Anna Malewska-Szałygin \[84\]](#)

Tytuł: Etnografia mediów: etnograficzne badanie odbioru przekazu medialnego

Laboratorium w latach: 2012-2014

Strona:

Opis zajęcia: [w USOS](#) [85]

Celem projektowanych badań jest udokumentowanie i zinterpretowanie wpływu przekazu medialnego na wiedzę potocznych ludzi o wykształconych, a także o użyciu, jaki robi mieszkańcy wsi z treści i obrazów produkowanych przez media. Projekt będzie realizowany metodą etnograficznych badań terenowych we wsiach powiatu Nowy Targ.

[<wróć do spisu>](#)

dr [Piotr Cichocki](#) [41]

Tytuł: Kreowanie i kupowanie kultury. Wytwórczość a konsumpcja na wschodnim pograniczu Kurpiowszczyzny
Laboratorium w latach: 2012-2014

Strona:

Opis zajęcia: [w USOS](#) [86]

Celem grupy laboratoryjnej jest zbadanie relacji wobec różnego rodzaju dóbr wśród mieszkańców zachodniej części Województwa Podlaskiego ze szczególnym nastawieniem na perspektywę wytwarzania i konsumowania dóbr materialnych i symbolicznych. Grupa zajmie się zmiennymi aspektami społecznego użycia przedmiotów i znaczeń kulturowych z nimi związanych. Celem laboratorium będzie przebadanie ludzkiej relacji wobec towarów / dóbr kupowanych i uzyskiwanych na drodze wymiany "z zewnątrz" oraz dóbr i przedmiotów wytwarzanych przez rozmówców. By zbadać aspekt wytwórczości, ze szczególnym naciskiem będziemy zajmować się społecznością rolniczą z okolic Kolna i Nowogrodu w zachodniej części Województwa Podlaskiego.

[<wróć do spisu>](#)

[Magdalena Zowczak](#) [19]

Tytuł: Kultura religijna wobec zmian społecznych. Studium społeczności lokalnej (Ukraina, Podole)

Laboratorium w latach: 2012-2014

Strona: <https://etnologia.uw.edu.pl/kultura-religijna-polska-ukraina> [87]

Opis zajęcia: [w USOS](#) [88]

[89] Konflikty i podziały społeczne, zarówno w Polsce jak i na Ukrainie, znajdują wyraz w różnych formach religijnej bądź parareligijnej ekspresji. Język symboli tradycji chrześcijańskiej, choćby oderwany od religii, pozostaje powszechnym środkiem komunikacji społecznej w Polsce i w niektórych innych krajach Europy Wschodniej, a także jednym z dominujących źródeł moralnego dyskursu. Dlatego celem projektowanych badań będzie antropologiczna interpretacja społecznej roli chrześcijaństwa w życiu wybranych społeczności i ich reprezentantów. Badania obejmą wyznawców katolicyzmu rzymskiego oraz Kościołów prawosławnych w kontakcie z denominacjami protestanckimi i ewentualnymi innymi grupami wyznaniowymi.

[<wróć do spisu>](#)

[Karolina Bielenin-Lenczowska](#) [38]

Macedońskie Porecze 80 lat po Józefie Obrębskim

Laboratorium w latach: 2012-2014

Strona:

Opis zaj?: [w USOS](#) [90]

Celem laboratorium jest stworzenie współczesnej monografii regionu Porecze w Macedonii. Temat przewodni stanowi? badania Józefa Obrębskiego, prowadzone w latach 30. XX w. w tym regionie, które dotyczy?y wielu zagadnie? (m.in. magii, etniczno?ci czy pozycji kobiety w spo?eczno?ci).

[<wró? do spisu>](#)

Kamila Baraniecka-Olszewska

Tytu?: Antropologia współczesno?ci czy przesz?o?ci? Warszawskie rekonstrukcje historyczne

Laboratorium w latach: 2011-2013

Strona:

Opis zaj?: [w USOS](#) [91]

W ramach prowadzonych zaj?? zamierzam zwróci? uwag? studentów na wycinek obecno?ci historii we współczesnej kulturze, mianowicie na dzia?alno?? grup historycznych. Przedmiotem naszych zainteresowa? stan? si? wi?c nie tylko wszelkie rekonstrukcje bitew, potyczek i innych wydarze? historycznych (rzeczywistych b?d? fikcyjnych), ale te? sposób funkcjonowania tych grup, ich stosunek do przesz?o?ci, jak i do tera?niejszo?ci.

[<wró? do spisu>](#)

Agata ?adykowska

Tytu?: Kryzys solidarno?ci? Skutki likwidacji Stoczni Szczeci?skiej w perspektywie antropologii spo?ecznej

Laboratorium w latach: 2011-2013

Strona:

Opis zaj?: [w USOS](#) [92]

Projekt laboratoryjny stanowi? b?dzie studium by?ych pracowników Stoczni Szczeci?skiej i spo?ecznych skutków likwidacji Stoczni. Temat jest niezwykle istotny dla regionu zachodniopomorskiego.

[<wró? do spisu>](#)

[Maria Mańanicz-Przybylska \[36\]](#)

Tytuł: Nowoczesność i tradycja w kulturze współczesnych mieszkańców Podhala

Laboratorium w latach: 2011-2013

Strona:

Opis zajęć: [w USOS](#) [93]

Celem laboratorium „Nowoczesność i tradycja” będzie zbadanie tych przestrzeni kultury współczesnych mieszkańców Podhala, w których to, co dawne i „tradycyjne”, przeplata się z różnymi aspektami współczesności.

[<wróć do spisu>](#)

Anna Maria Szutowicz

Tytuł: Płeć, seksualność, polityka

Laboratorium w latach: 2011-2013

Strona:

Opis zajęć: [w USOS](#) [94]

Laboratorium wpisuje się w nurt antropologicznych studiów genderowych, nakierowany na analizę kodów kulturowych pod względem problematyki tożsamości płci. Badania prowadzone będą na wsiach kurpiowskich.

[<wróć do spisu>](#)

[Rafał Międzyecki](#)

Tytuł: Przyroda w wielkim mieście. Percepcja środowiska przyrodniczego oraz jego ochrony wśród mieszkańców aglomeracji warszawskiej

Laboratorium w latach: 2011-2013

Strona:

Opis zajęć: [w USOS](#) [95]

W trakcie zajęć laboratoryjnych podejmowany będzie problem relacji człowieka ze środowiskiem przyrodniczym w ramach współczesnej antropologii ekologicznej. Celem wspomnianego laboratorium będzie ukazanie lokalnej wiedzy środowiskowej oraz naukowej wiedzy o środowisku jako konkurujących ze sobą konstrukcji społecznych, opartych na różnie zbudowanych narracjach o świecie przyrody.

[<wróć do spisu>](#)

Joanna Mroczkowska

Tytu?: Kulturowe aspekty konsumpcji i produkcji jedzenia. Etnografia okolic D?browy Bia?ostockiej

Laboratorium w latach: 2011-2013

Strona:

Opis zaj??: [w USOS](#) [96]

Projekt laboratorium zak?ada analiz? wzorów produkcji i konsumpcji jedzenia celem zbadania strategii i praktyk radzenia sobie ze zmianami spo?ecznymi i ekonomicznymi na poziomie jednostkowym i spo?eczno?ci lokalnej we wsiach wokó? D?browy Bia?ostockiej . Projekt ma wi?c charakter monograficzny, cho? jego za?o?eniem jest mo?liwo?? wysuni?cia szerszych wniosków na temat funkcjonowania spo?eczno?ci lokalnych pasa przygranicznego na wschodzie Polski.

[<wró? do spisu>](#)

Maria D?bi?ska

Tytu?: Przestrze? publiczna Warszawy z perspektywy antropologicznej

Laboratorium w latach: 2010-2012

Strona:

Opis zaj??: [w USOS](#) [97]

Celem laboratorium jest zbadanie przestrzeni publicznej Warszawy pod k?tem dynamiki zachodz?cych w niej przemian. Badania b?d? si? skupia? przede wszystkim na tych jej cechach, które s? zwi?zane ze spo?ecznym zróżnicowaniem, indywidualn? i grupow? aktywno?ci? u?ytkowników, mechanizmami segregacji spo?ecznej i wykluczenia. Podczas laboratorium studenci b?d? próbowali zbada? w jaki sposób postrzegana i u?ywana jest przestrze? publiczna Warszawy, jakie podzia?y symboliczne i spo?eczne w niej funkcjonuj?, i z jakimi barierami stykaj? si? w niej poszczególne grupy mieszka?ców.

[<wró? do spisu>](#)

*** [98]

[Wojciech Lipi?ski](#) [99]

Tytu?: Religie i narody ukrai?skiego Budziaku. Staroobrz?dowcy nad Dunajem

Laboratorium w latach: 2010-2012

Strona: <https://www.etnologia.uw.edu.pl/staroobrzędowcy-nad-dunajem> [100]

Opis zaj??: [w USOS](#) [101]

Ukraiński Budziak, czyli cz??? współczesnego obwodu odeskiego po?o?ona mi?dzy granic? z Mo?dawi? i Rumuni? a wybrze?em Morza Czarnego, to wielokulturowy region zamieszka?y przez przedstawicieli ró?nych narodów i religii. W jego po?udniowej cz???ci po?o?onej nad Dunajem, spotykamy g?ównie Ukrai?ców i Rosjan oraz mniej licznych Mo?dawian, a tak?e Bu?garów i Gagauzów. Dominuj?cym wyznaniem jest prawos?awie, jednak charakterystyczna dla regionu jest tak?e obecno?? staroobrz?dowców oraz przedstawicieli nowych ko?cio?ów protestanckich.

[<wró? do spisu>](#)

[Ewa Maciejewska-Mroczek \[102\]](#)

Tytu?: Antropologia dzieci?stwa
Laboratorium w latach: 2010-2012
Strona:
Opis zaj??: [w USOS](#) [103]

Kategorie dziecka i dzieci?stwa w obecnie powszechnie rozumianym kształcie stanowi? w kulturze zachodniej nowe zjawisko. W stosunkowo krótkim czasie obserwujemy ich w?drówk? z peryferyjnych obszarów ?ycia spo?ecznego do samego jego centrum. Efektem jest niejednoznaczny, paradoksalny status dzieci. Z jednej strony znajduj? si? one poza "wspólnym ?wiatem", tworzonym przez doros?ych. Stanowi? grup? marginalizowan? ze wzgl?du na sw? niepe?no??, niedoskona?o??, nieracjonalno??. S? postrzegane jako byty nakierowane na przysz?o??, a nie pe?noprawne istoty ludzkie. Z drugiej za? strony dziecko stanowi we współczesnej kulturze obiekt swoistej obsesji. Staje si? najwa?niejszym projektem do zrealizowania, zadaniem do wykonania. Współczesne dzieci?stwo to projekt utopijny: jest wolne od trosk doros?ych, znajduje si? poza seksualno?ci?, podzia?ami spo?ecznymi, jest bliskie naturze. Oparty na takich za?o?eniach mit szcz??liwego dzieci?stwa mo?na uzna? za jeden z fundamentów współczesnej kultury.

[<wró? do spisu>](#)

Ró?a Rzepli?ska

Tytu?: PRL z pami?ci. Obraz Polski Ludowej w oczach warszawskiej inteligencji
Laboratorium w latach: 2010-2012
Strona:
Opis zaj??: [w USOS](#) [104]

Dominuj?cym wspólnym do?wiadczeniem wi?kszo?ci doros?ych Polaków jest ?ycie w realnym socjalizmie. Dwadzie?cia lat po upadku systemu mo?na stawia? pytania o sposób zapami?tania tego czasu. Celem grupy laboratoryjnej PRL z pami?ci jest ustalenie w jaki sposób PRL zachowa?a si? w pami?ci wykszta?conych

mieszkańców stolicy: jakie są modele tej pamięci, co ją kształtowało, w jaki sposób jest ona wartościowana, gdzie we współczesnych zachowaniach społecznych i kulturze możemy znaleźć ślady socjalistycznego systemu, propagandy, prawa, stosunku do pracy, wartości, obyczajów i stylistyki. Pamięć zamkniętej epoki historycznej i wykształcenie mieszkańcy miasta to świetne pola badawcze dla antropologa. Do udziału w grupie laboratoryjnej zapraszam studentów zainteresowanych Polską Ludową, chcących nauczyć się jak prowadzi etnograficzny wywiad oraz podjąć się wyzwania prowadzenia badań wśród wykształconych warszawiaków.

[<wróć do spisu>](#)

[Hubert Wierciński](#) [33]

Tytuł: Różne spojrzenia na medycynę, zdrowie i choroby - współczesne wyzwania antropologii medycznej

Laboratorium w latach: 2010-2012

Strona:

Opis zajęcia: [w USOS](#) [105]

Antropologia medyczna w środowisku akademickim i "praktycznym" (złożonym z antropologów działających poza uniwersytetami) cieszy się dużą popularnością. Od lat 70 XX wieku po dziś dzień w lawinowy sposób przybywa interesujących i inspirujących lektur, prezentujących zarówno problemy metodologiczne, teoretyczne, jak i konkretne rezultaty badań terenowych. Niewątpliwie, wzrost zainteresowania tematami dotyczącymi zdrowia i choroby wiąże się z narastającymi problemami w obszarze zdrowia w krajach zachodnich oraz postępującym różnicowaniem się społeczeństw, tak pod względem etnicznym i kulturowym, jak i demograficznym. Swoją popularnością antropologia medyczna zawdzięcza między innymi "bliskości" terenów badawczych i "innych" (zdrowie i choroba są przecież częścią życia każdego z nas) oraz możliwości praktycznego wykorzystania zbieranych danych i tworzonych interpretacji.

[<wróć do spisu>](#)

Robert Zydel

Etnografia rynku i konsumentów

Laboratorium w latach: 2010-2012

Strona:

Opis zajęcia: [w USOS](#) [106]

W ostatnich latach zarówno w Polsce jak i w wielu innych krajach, etnograficzne techniki i narzędzia badawcze wykorzystywane są w badaniach rynkowych. Powstają wyspecjalizowane podmioty gospodarcze oferujące tego typu usługi badawcze. Okazuje się, że etnografia jako nauka wypracowała metodologię ułatwiającą zrozumienie ludzi i mechanizmów ich działania, które sprawdzają się zarówno w badaniu egzotycznych kultur jak i niszowych segmentów konsumentów. Monografie wsi od monografii centrum handlowego może różnić wiele, co nie znaczy, że zastosowane podejście badawcze ma być diametralnie różne.

[<wróć do spisu>](#)

Łukasz Smyrski

Tytuł: Etnografia krajobrazu

Laboratorium w latach: 2009-2011

Strona:

Opis zaj?: [w USOS](#) [107]

W trakcie zaj? laboratoryjnych b?dziemy traktowali krajobraz jako "ywy" spo?eczny konstrukt, podlegaj?cy dynamicznym zmianom. Pejza? ukazuj?cy si? zewn?trznemu obserwatorowi jako niezmienny i "wieczny", potraktujemy jako "p?ynny". P?ynno?? zostaje osi?gni?ta w wyniku dialektyki spo?ecznej praktyki i do?wiadczenia cz?onk?w spo?eczno?ci lokalnej. Jednocze?nie b?dziemy starali si? zbudowa? definicj? krajobrazu, który na podstawie wst?pnych za?o?e? roboczo definiujemy jako ?wiatopogl?d, przestrze?, a tak?e niewidoczn? "si???" wp?ywaj?c? na ludzk? to?samo??. Powi?zanie krajobrazu z problematyk? spo?eczno?ci lokalnej pozwoli umie?ci? przedmiot naszego zainteresowania w szerszym kontek?cie temat?w i problem?w naukowych realizowanych w czo?owych o?rodkach antropologicznych w Europie.

Miejsce bada?: po?udniowe obszary Polski (Podhale, Gorce).

[<wr? do spisu>](#)

Katarzyna Kuzko
Jolanta Wi?niewska

Tytu?: Historia mówiona jako 'obiekt' muzealny

Laboratorium w latach: 2009-2011

Strona:

Opis zaj?: [w USOS](#) [108]

Teren bada?: prawobrze?na Warszawa. Grupa badana: mieszka?cy prawobrze?nej Warszawy, zw?aszcza "zasiedziali" - zamieszkali tu? po II wojnie ?wiatowej i wcze?niej. Metody: obserwacja uczestnicz?ca, pog??biony wywiad etnograficzny, metoda biograficzna. S?owa kluczowe: historia mówiona, ci?g?? historyczna, narracja, przesz?o??, pami??, wiedza historyczna, dziedzictwo

[<wr? do spisu>](#)

*** [109]

[Katarzyna Waszczy?ska](#) [110]

Tytu?: Monografia pó?nocno-zachodniej Suwalszczyzny

Laboratorium w latach: **2009-2011**

Strona:

Opis zaj?: [w USOS](#) [111]

Cel laboratorium:

1. nauka warsztatu etnografa - od przygotowania projektu badawczego po jego realizacj? (praca w terenie: prowadzenie rozmowy, obserwacja, notatki terenowe, dziennik terenowy, dokumentacja fotograficzna/filmowa; spisywanie i analiza zebranego materia?u) i podsumowanie w postaci pracy laboratoryjnej;
2. zebranie materia?u empirycznego dotycz?cego wa?nych, z punktu widzenia badanej spo?eczno?ci pó?nocno-zachodniej Suwalszczyzny, aspekt?w ?ycia i kultury. Dlatego te? tematyka mo?e by? tu zró?nicowana i dotyczy? zarówno kwestii krajobrazu kulturowego np. ma?ej architektury (np. kapliczek), miejsc historycznych (np. g?azy, mogi?y), ale tak?e kwestii relacji rodzinnych, s?siedzkich czy z przybyszami np. innymi etnicznie czy wyznaniowo (Starobrze?dowcy, ?ydzi, ewangelicy itd.), a tak?e "wspó?czesnymi innymi"- turystami; pami?ci historycznej - dotycz?cej historii rodziny, miejscowo?ci, regionu, jak równie? ?ycia codziennego, czasu ?wi?tecznego

(dorocznego i rodzinnego) itd.

[<wróć do spisu>](#)

[Iwona Kaliszewska](#) [44]

Iwa Kołodziejewska

Tytuł: Wiecie i religijne autorytety na Podolu Wschodnim

Laboratorium w latach: **2009-2011**

Strona:

Opis zajęcia: [w USOS](#) [112]

Badania terenowe wśród mieszkańców obwodu winnickiego na Podolu Wschodnim. Naszym celem będzie prześledzenie kto i dlaczego obdarzany jest na Podolu autorytetem społecznym. Będzie nas interesować zarówno autorytety "dotykające" takie jak rodzice, miejscowy ksiądz, pop lub nauczyciel oraz medialne takie jak politycy (np. liderzy pomarańczowej rewolucji), znani sportowcy. Chcemy zbadać jakiego rodzaju motywacje towarzyszą ludziom - młodzieży i osobom starszym, obdarzającym autorytetem konkretną osobę. Jaki jest wpływ poszczególnych autorytetów na tworzenie wiedzy potocznej przez mieszkańców niewielkich wspólnot lokalnych, na ich postawy społeczne, podejmowane przez nich decyzje, percepcję otaczającego ich świata, wyobrażenia o władzy i prawach rządzących światem. Chcemy zwrócić uwagę na przeplatanie się różnych wartości (elementów wiedzy pochodzących z różnych źródeł) w obrębie wiedzy potocznej rozmówców oraz na to czy można mówić o wielości autorytetów, która na eklektyzm tej wiedzy wpływa.

[<wróć do spisu>](#)

[Piotr Cichocki](#) [41]

Wspólnota lokalna i światowód. Internet i nowe media w życiu mieszkańców powiatu Augustowskiego

Laboratorium w latach: **2009-2011**

Strona:

Opis zajęcia: [w USOS](#) [113]

Celem zajęć laboratoryjnych i praktyk terenowych jest zaobserwowanie, opisanie i zinterpretowanie procesów, jakie dokonują się w związku z pojawieniem się komunikacji internetowej i multimedialnej na terenach uznawanych za tradycyjne. Odnoszą się tu do tego rodzaju etnografii, która uznaje konkretnego człowieka za centrum swojego zainteresowania. Podstawowe założenie brzmi, że zarówno życie we wspólnocie lokalnej, jak i udział we współczesnej komunikacji elektronicznej (oglądanie telewizji, czytanie magazynów, odbiór internetu) przynoszą specyficzne wyobrażenia o świecie. Celem laboratorium jest zbadanie, jak te wyobrażenia się wykluczają, uzupełniają, przeplatają czy wzajemnie wzmacniają.

[<wróć do spisu>](#)

Helena Patzer**Tytuł:** Zmiany na Podlasiu pod wpływem migracjiLaboratorium w latach: **2009-2011**

Strona:

Opis zajęć: [w USOS](#) [114]

Temat grupy dotyczy jednego z ważniejszych współczesnych zjawisk społecznych - migracji. W czasie badań przyjrzymy się dynamice migracji zagranicznych i ich konsekwencjom, zwracając szczególną uwagę na wpływ migracji na kraj pochodzenia. W wyniku migracji zachodzą głębokie zmiany społeczne, które będziemy starali się uchwycić. Migracja zmienia hierarchię społeczną, role odgrywane przez kobiety i mężczyzn, relacje rodzinne i przyjacielskie, stosunki ekonomiczne, krajobraz kulturowy i naturalny, normy i wartości kulturowe, praktyki społeczne, gusta i upodobania.

[<wróć do spisu>](#)[***](#)

Wybór tematów z lat wcześniejszych - w przygotowaniu:

[Wojciech Lipiński](#) [99]**Tytuł:** Zadunajscy przesiedleńcy w BudziakuLaboratorium w latach: **2008-2010**Strona: <https://www.etnologia.uw.edu.pl/zadunajscy-przesiedlency-w-b...> [115]

Punktem wyjścia badań realizowanych w ramach grupy laboratoryjnej „Zadunajscy przesiedleńcy w Budziaku” była sytuacja zróżnicowania etnicznego wywodzących się z Bałkanów mieszkańców regionu. Chcieliśmy się dowiedzieć, jak wpływa ona na ich codzienne życie oraz jak wynikające z niej uwarunkowania kształtują tożsamość poszczególnych jednostek i grup – zarówno dominujących w ukraińskim Budziaku Bułgarów, jak też Gagauzów i nielicznych Albańczyków. Interesowały nas między innymi takie zagadnienia, jak: stosunki etniczne, pamięć przesiedlenia, lokalne działania wynikające ze statusu mniejszości narodowych.

[<wróć do spisu>](#)

[Wojciech Lipiński \[99\]](#)**Tytuł:** Polesie. Etnografia wsi ukraińskiejLaboratorium w latach: **2005-2007**Strona: <https://www.etnologia.uw.edu.pl/piresie-etnografia-wsi-ukrai...> [116]

Po rocznej przerwie wracaliśmy na Polesie z myślą o kontynuacji badań, (rozpoczęliśmy badania z grupą laboratoryjną „[Polesie. Etniczność na pograniczu](#) [117]”) tym razem z grupą „Polesie. Etnografia wsi ukraińskiej”. Uszczegółowienia wymagała przede wszystkim kwestia bardzo silnie zaznaczającej się w regionie obecności protestantów (głównie zielono-wiśtkowców). Ponadto dotychczasowe działania w dwóch zasadniczych polach – narodowości i religii – wymagały uzupełnienia o wąsy dla dawnych stosunków społecznych na Polesiu skąd wiadomości różnic stanowych. Pamięć o nich dobrze zachowała się w rejonie zariczańskim, dlatego tam skoncentrowaliśmy badania drugiej grupy poleskiej. Oprócz tematyki pamięci dawnych różnic stanowych oraz religijności zielono-wiśtkowców powróciliśmy do pojedynczych tematów, które pojawiały się już w badaniach poprzedniej grupy poleskiej, jednak nie doczekały się wówczas realizacji (bardzo popularne w regionie praktyki magiczne, użycie nieformalnej antroponimii czy lokalna percepcja skutków katastrofy czarnobylskiej).

[<wróć do spisu>](#)

[Wojciech Lipiński \[99\]](#)**Tytuł:** Polesie. Etniczność na pograniczuLaboratorium w latach: **2002-2004**Strona: <https://www.etnologia.uw.edu.pl/piresie-etniczosc-na-pogran...> [117]

Rozpoczynaj?c badania na terenie ukrai?skiego

Polesia z grup? laboratoryjn? „Polesie. Etniczno?? na pograniczu” planowali?my skoncentrowa? si? na problematyce etnicznej i narodowo?ciowej. Wynika?o to z inspiracji badaniami prowadzonymi na Polesiu w okresie mi?dzywojennym przez Józefa Obr?bskiego. Teren zweryfikowa? te zamierzenia. Nie porzucili?my ich zupe?nie, jednak realizowane by?y w ograniczonym zakresie. Nie mogli?my bowiem przej?? oboj?tnie obok tematów, które wr?cz narzuca?y si? naszej uwadze, takich jak zwi?zki mieszka?ców z otaczaj?cym ich le?nym ekosystemem, ?ywa do niedawna instytucja pobratymstwa czy g??bokie wi?zi z za?wiatami. Przesun?li?my te? nasze zainteresowanie z etniczno?ci w stron? religii, co wynika?o z wielowyznaniowo?ci terenu (prawos?awni, katolicy, protestanci).

[<wró? do spisu>](#)

Related content [Badania Pracowników](#) [118]

[Ko?a naukowe](#) [119]

[Program i plany](#) [120]

[Program EdEt](#) [121]

[Dzia?ania studenckie](#) [122]

Source URL: <https://www.dev.etnologia.uw.edu.pl/en/node/219>

Links

[1] <https://www.wuw.pl/product-pol-181-Balkany-na-Ukrainie-Bulgarzy-Gagauzi-i-Albanczycy-z-ukrainskiego-Budziaku.html>

[2] <https://www.wuw.pl/product-pol-1147-Lipowanie-Kultura-religijna-i-tozsamosc-naddunajskich-starooobrzadowcow.html>

[3] <https://www.wuw.pl/product-pol-10032-Lelowianie-Polacy-Zydzi-Szkice-etnograficzne-o-konstruowaniu-lokalnego-dziedzictwa-EBOOK.html>

[4] <https://www.wuw.pl/product-pol-236-Co-slychac-na-Podhalu-Tradycja-we-wspolczesnosci.html>

[5] <https://www.wuw.pl/product-pol-6201-Nowoczesnosc-i-globalizacja-na-polnocnym-Podlasiu-Perspektywa-etnograficzna-PDF.html>

[6] <http://www.dig.pl/index.php?s=karta&id=990>

[7] <http://www.dig.pl/index.php?s=karta&id=562>

[8] <http://www.dig.com.pl/index.php?s=karta&id=1419>

[9]
https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&prz_kod=3102-LL211

[10]
https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&prz_kod=3102-LL212

[11]
https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&prz_kod=3102-LL213

- [12] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&prz_kod=3102-LL201
- [13] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&prz_kod=3102-LL202
- [14] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&prz_kod=3102-LL203
- [15] <https://www.dev.etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/renata-hryciuk>
- [16] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&kod=3102-LL191
- [17] <https://www.etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/joanna-talewicz-kwiatkowska>
- [18] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&kod=3102-LL193a
- [19] <https://www.dev.etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/magdalena-zowczak>
- [20] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&kod=3102-LL192
- [21] <https://www.dev.etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/magdalena-lubanska>
- [22] <https://www.etnologia.uw.edu.pl/postpamiec-ii-wojny-swiatowej-i-powojnia-na-podkarpaciu>
- [23] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&kod=3102-LL181
- [24] <https://www.dev.etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/mateusz-laszczkowski>
- [25] <https://www.etnologia.uw.edu.pl/infrastruktury-przyszlosci-spolecznosc-lokalna-wobec-planow-budowy-centralnego-portu-komunikacyjnego>
- [26] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&kod=3102-LL183
- [27] <https://www.dev.etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/anna-horolets>
- [28] <https://www.etnologia.uw.edu.pl/zielen-miejska-nieludzie-urzadzenia-relacje-laboratorium>
- [29] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazZajecia&zaj_cyk_id=419645&gr_nr=1
- [30] <https://www.etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/helena-patzer>
- [31] <https://www.dev.etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/andrzej-perzanowski>
- [32] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazZajecia&zaj_cyk_id=362975&gr_nr=1
- [33] <https://www.dev.etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/hubert-wiercinski>
- [34] https://www.dev.etnologia.uw.edu.pl/sites/default/files/prezentacja_labo_hw.pdf
- [35] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazZajecia&zaj_cyk_id=362974&gr_nr=1
- [36] <https://www.dev.etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/maria-malanicz-przybylska>
- [37] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&kod=3102-LL173
- [38] <https://www.dev.etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/karolina-bielenin-lenczowska>
- [39] <https://etnologia.uw.edu.pl/laboratorium-oswajanie-przestrzeni-przez-migrantow-i-uchodzcow-antropologia-mobilnosci-okolic>
- [40] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&kod=3102-LL161
- [41] <https://www.dev.etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/piotr-cichocki>
- [42] <https://www.dev.etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/doktoranci/ruxandra-ana>
- [43] <http://etnologia.uw.edu.pl/laboratorium-muzyka-soundscape-turystyka-antropologia-dzwieku-na-pograniczu-polsko-bialoruskim-w>
- [44] <https://www.dev.etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/iwona-kaliszewska>
- [45] <http://www.ogrod.uw.edu.pl/inc/ogrod/iwa.htm>
- [46] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&kod=3102-LL163
- [47] <http://etnologia.uw.edu.pl/antropologiczne-studium-korupcji-w-republice-dagestanu>
- [48] <https://www.dev.etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/anna-wieczorkiewicz>
- [49] <http://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/doktoranci/karol-gorski>
- [50] <http://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/doktoranci/oskar-lubinski>
- [51] <http://etnologia.uw.edu.pl/laboratorium-praktyki-ciala-jako-obszar-komunikacji-miedzykulturowej>
- [52] <https://etnologia.uw.edu.pl/laboratorium-praktyki-ciala-jako-obszar-komunikacji-miedzykulturowej>
- [53] <http://etnologia.uw.edu.pl/zycie-na-granicy-gartz-gryfino>
- [54] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&kod=3102-LL151
- [55] <https://www.dev.etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/amanda-krzyworzeka>
- [56] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&kod=3102-LL153
- [57] <https://www.dev.etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/maciej-zabek>
- [58] <https://www.dev.etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/magdalena-brzezinska>
- [59] <https://www.etnologia.uw.edu.pl/dla-studentow/studia/laboratoria-etnograficzne/migracje-do-europy-oczyma-afrykanow>

- [60] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&kod=3102-LL154
- [61] <https://www.dev.etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/tadeusz-baraniuk>
- [62] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&kod=3102-LL152
- [63] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&kod=3102-LL142
- [64] <mailto:wplinska@wp.pl>
- [65] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&kod=3102-LL144
- [66] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&kod=3102-LL143
- [67] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&kod=3102-LL141
- [68] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28kod:3102-L134%29
- [69] <https://www.dev.etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/magdalena-radkowska-walkowicz>
- [70] <http://childhoods.uw.edu.pl/studenci/labo/>
- [71] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28kod:3102-L133%29
- [72] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28kod:3102-L132%29
- [73] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28kod:3102-L131%29
- [74] <http://www.etnologia.uw.edu.pl/instytut/publikacje/lelowianie-polacy-zydzi>
- [75] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL124%29
- [76] <https://www.dev.etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/tomasz-rakowski>
- [77] <mailto:majadobiasz@gmail.com>
- [78] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL122%29
- [79] <https://www.dev.etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/slawnomir-sikora>
- [80] <https://www.facebook.com/LaboEtno.Grochow>
- [81] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL123%29
- [82] <mailto:gawelwalczak@gmail.com>
- [83] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL125%29
- [84] <https://www.dev.etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/anna-malewska-szalygin>
- [85] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL112%29
- [86] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL114%29
- [87] <https://etnologia.uw.edu.pl/kultura-religijna-polska-ukraina>
- [88] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL111%29
- [89] https://www.dev.etnologia.uw.edu.pl/sites/default/files/szarogrod_stacje_kalwaryjskie_0_1_1.jpg
- [90] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL113%29
- [91] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL101%29
- [92] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL102%29
- [93] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL103%29
- [94] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL105%29
- [95] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL106%29
- [96] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL104%29
- [97] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL091%29
- [98] <http://Lipi?ski2010>
- [99] <https://www.dev.etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/wojciech-lipinski>

- [100] <https://www.etnologia.uw.edu.pl/staroobrzadowcy-nad-dunajem>
- [101] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL093%29
- [102] <https://www.dev.etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/ewa-maciejewska-mroczek>
- [103] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL094%29
- [104] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL095%29
- [105] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL096%29
- [106] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL097%29
- [107] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL086%29
- [108] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL081%29
- [109] <http://Waszczy?ska2009>
- [110] <https://www.dev.etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/katarzyna-waszczyńska>
- [111] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL085%29
- [112] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL082%29
- [113] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL084%29
- [114] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL083%29
- [115] <https://www.etnologia.uw.edu.pl/zadunajscy-przesiedlency-w-budziaku>
- [116] <https://www.etnologia.uw.edu.pl/polesie-etnografia-wsi-ukrainskiej>
- [117] <https://www.etnologia.uw.edu.pl/polesie-etniczność-na-pograniczu>
- [118] <https://www.dev.etnologia.uw.edu.pl/en/node/29>
- [119] <https://www.dev.etnologia.uw.edu.pl/en/node/210>
- [120] <https://www.dev.etnologia.uw.edu.pl/en/node/216>
- [121] <https://www.dev.etnologia.uw.edu.pl/en/node/4751>
- [122] <https://www.dev.etnologia.uw.edu.pl/en/node/5958>